

2018

REGNSKAB

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

FORORD

Vordingborg Kommune fremlægger i denne beretning regnskabet for 2018. Et år hvor vi sikrede udviklingen af en lang række tilbud til gavn for borgere og virksomheder. Alle udvalg har stort set holdt sig inden for budgetterne og leveret flotte resultater. Kommunen sluttede året med et overskud på 102,4 mio. kr. på den ordinære drift. Det er 57,6 mio. kr. bedre end forventet i det korrigerede budget. Der er god balance i kommunens samlede økonomi. Vi har haft anlægsinvesteringer for i alt 88,1 mio. kr.

Når driftsresultatet har betalt for anlægsinvesteringerne og resultatet på affaldsområdet medregnes, udviser det samlede regnskab på drift og anlæg et underskud på 5,6 mio. kr. Dertil kommer låneoptagelse og afdrag på lån samt finansielle forskydnings, hvorefter den samlede påvirkning giver et forbrug af kassebeholdningen på 29,1 mio. kr.

Der er fortsat godt styr på økonomien, ikke mindst fordi der overalt i organisationen er fokus på, at god økonomistyring er en grundlæggende præmis. Samtidig har der været fokus på kernevelfærden og den konkrete service, som tilbydes til kommunens borgere og erhvervsliv.

Der er vækst i beskæftigelsen, og der er stor aktivitet inden for erhvervene. Det lover godt for fremtiden. Turismen er også i vækst, hvilket er af stor betydning for os som kommune.

Besøget af cykelløbet PostNord Danmark Rundt 2018, gav en rigtig fin mulighed for at vise vores kommune frem, da rytterne kørte gennem vores hyggelige byer og smukke natur. Arrangementet blev gennemført med stor inddragelse af mange frivillige hænder.

De første byggegrunde på Antonibakken i Præstø blev sat til salg i 2018. Der er bevilget over 30 mio. kr. til at byggemodne grundene. Boligudbygningen skal understøtte den fortsatte udvikling af Præstø by. Når vi lykkedes med at få folk til at bosætte sig, så er vi mindre afhængige af hjælp udefra, men vi ønsker os stadig en ny og mere moderne udligningsordning, hvor de rige kommuner bidrager til de mere økonomisk udfordrede kommuner.

2018 blev også året, hvor vi fik indviet det nye Vandhus i Vordingborg. Det har været en stor investering, men jeg er sikker på, at det bliver et trækplaster for alle borgere i hele kommunen og fra de omkringliggende kommuner.

Byggeriet i Vordingborg Kommune fortsætter. Vordingborg Havn udvider. Servicehavnen til vindmølleparken Krigers Flak er på vej ved Klintholm Havn på Møn. Planlægningen af stationsområdet i Vordingborg med nye boliger er i gang. Det samme er arbejdet med den nye Storstrømsbro. Og i Business Park Vordingborg ved afkørsel 41 bliver der den kommende tid blandt andet bygget en McDonalds restaurant, en Shelltank og en topmoderne ladestation for elbiler. Så der er mange nye tiltag på vej, som vil resultere i flere nye jobs, nye boliger, nye borgere og nye muligheder.

Borgmester Mikael Smed

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	KOMMUNEOPLYSNINGER.....	5
2.	KOMMUNENS ÅRSBERETNING	6
3.	HOVED- OG NØGLETAL	13
4.	UDVALGENES POLITIKOMRÅDER	14
4.1	Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati.....	15
	Politikområde: Administration og Redning.....	15
4.2	Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv.....	17
	Politikområde: Erhverv	17
4.3	Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	19
	Politikområde: Arbejdsmarked	19
4.4	Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	22
	Politikområde: Sundhed.....	22
	Politikområde: Ældre.....	30
4.5	Udvalget for Social og Psykiatri.....	34
	Politikområde: Psykiatri og Handicap.....	34
4.6	Udvalget for Plan og Teknik	38
	Politikområde: Trafik, Park og Havne.....	38
	Politikområde: Plan og By	38
	Politikområde: Ejendomscenter	38
4.7	Udvalget for Klima og Miljø.....	42
	Politikområde: Byg, Land og Miljø.....	42
4.8	Udvalget for Børn, Unge og Familie	44
	Politikområde: Børn og Familie	44
	Politikområde: Dagtilbud	45
	Politikområde: Skoler	47
4.9	Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid.....	52
	Politikområde: Kultur, Idræt og Fritid.....	52
5.	KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB 2018.....	54
5.1	Anvendt regnskabspraksis	54
5.2	Driftsregnskab	60
5.3	Balance	61
5.4	Noter til driftsregnskab og balance	62
6.	PÅTEGNINGER	70
6.1	Ledelsens påtegning	70

1. KOMMUNEOPLYSNINGER

Kommune	Vordingborg Kommune Valdemarsgade 43 Postboks 200 4760 Vordingborg
	Telefon: 55 36 36 36
	Hjemmeside: www.vordingborg.dk
	E-mail: Mail via Digital Post på borger.dk
	Hjemsted: Vordingborg
	Regnskabsår: 1. januar - 31. december
Kommunalbestyrelse	Mikael Smed (A), borgmester Else-Marie Langballe Sørensen (F), 1. viceborgmester Michael Seiding Larsen (V), 2. viceborgmester Anders J. Andersen (A) Anders Thestrup (V) Ann Busch (Å) Bo Manderup (V) Brit Skovgaard (A) Carsten Olsen (A) Daniel Irvold (C) Eva Sommer-Madsen (V) Heino Hahn (O) Jesper Berring-Poulsen (A) John Pawlik (O) Karina Foss (V) Karina Fromberg (V) Kenneth Andersen (A) Kirsten Overgaard (V) Kurt Johansen (A) Marie Hansen (O) Mette Gerdøe-Frederiksen (Ø) Mette Høgh Christiansen (A) Michael Larsen (A) Michael Larsen (B) Nikolaj W. Reichel (A) Peter O. Sørensen (V) Poul A. Larsen (A) Susan Thydal (A) Thorbjørn Kolbo (A)
Direktion	Lau Svendsen-Tune, kommunaldirektør Jan Michelsen, udviklingsdirektør Helle Linnert, social- og arbejdsmarkedsdirektør Jakob Thune, børne- og kulturdirektør
Revision	Ernst & Young P/S Osvold Helmuhs Vej 4 2000 Frederiksberg CVR-nr. 30 70 02 28

2. KOMMUNENS ÅRSBERETNING

Regnskabsresultat

Regnskabet for 2018 viser et samlet underskud på 5,6 mio. kr., mod et budgetteret underskud på 148 mio. kr. i korrigeret budget.

Dertil kommer optagne lån, afdrag på lån samt finansielle forskydninger, som samlet set betyder, et forbrug af kommunekassen på 29,1 mio. kr.

Den forholdsvis store afvigelse på 142,4 mio. kr. i forhold til korrigeret budget skyldes blandt andet mindreforbrug i nettoinvesteringerne på grund af forsinket igangsætning og manglende færdiggørelse af anlægsprojekter. Ligesom der er et forholdsvis stort mindreforbrug på driften på ca. 58 mio. kr.

Det er et fornuftigt regnskab, hvor der er overskud på driften. Der er fortsat arbejdet med en stram økonomistyring, således der er et økonomisk råderum til afdrag på lån og investeringer. Efter afdrag på lån udgør det økonomiske råderum til investeringer i alt 48,7 mio. kr.

Aftalen med Regeringen om kommunernes økonomi i 2018

De væsentligste elementer i Aftalen om kommunernes økonomiske rammer for 2018 var at aftalen indeholdt en forudsætning om en effektiviseringsgevinst på 0,5 mia. kr., som for Vordingborg betød, at bloktilskud og serviceramme var reduceret med lidt over 4 mio. kr.

Aftalen betød endvidere at der igen blev afsat et ekstraordinært finansieringstilskud, som betød at Vordingborg Kommune fik 42 mio. kr. Derudover modtog Vordingborg Kommune et nyt tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår på i alt 13 mio. kr.

Vordingborg Kommunes serviceudgiftsramme blev fastlagt til 1.936,5 mio. kr. svarende til Vordingborg Kommunes serviceudgifter i det oprindelige budget, og regnskabet viser et samlet forbrug på 1.957,2 mio. kr. eller 21 mio. kr. mere end den fastlagte ramme.

Ordinær driftsvirksomhed

Resultatet af den ordinære drift blev et overskud på 102,4 mio. kr. sammenholdt med et overskud på 142,9 mio. kr. i oprindeligt budget 2018, svarende til et merforbrug på 40,5 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget for 2018 er der tale om et mindreforbrug på 57,6 mio. kr. Indtægterne i form af skatter, statstilskud og udligning blev 31 mio. kr. mindre end det oprindelige budget, og 0,5 mio. kr. højere end det korrigerede budget. Hvilket hovedsageligt skyldes negativ midtvejsregulering af overførselsudgifterne og aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, samt endelig regulering af beskæftigelsestilskuddet.

Sammenfatning af Regnskabsresultatet				
i mio. kr.	Regnskab 2017	Budget 2018	Korr. Budget 2018	Regnskab 2018
Det skattefinansierede område				
Indtægter	-2.993,1	-2.992,8	-2.961,3	-2.961,8
Driftsudgifter (excl. Forsyningsvirksomhed)	2.785,3	2.836,7	2.906,6	2.850,0
Renter mv.	8,9	13,2	9,9	9,4
Resultat af ordinær drift	-198,9	-142,9	-44,8	-102,4
Anlægsudgifter	82,1	80,8	172,9	88,1
Forsyningsvirksomhed	-3,7	18,1	19,9	19,9
Resultat	-120,5	-44,0	148,0	5,6
Lånoptagelse	-27,6	-15,0	-15,0	-15,0
Afdrag på lån	48,7	53,3	53,3	53,7
Finansforskydninger	0,2	2,1	9,6	-15,2
Samlet påvirkning af kassebeholdningen	-99,2	-3,6	195,9	29,1

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud

Driftsudgifterne udviser et mindreforbrug på 56,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til 1,9 % af det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget udviser driftsudgifterne et merforbrug på 13,3 mio. kr.

Affaldsområdet er udskilt fra kommunen, men skal registreres i kommunens regnskab. Kommunen har registreret en udgift på 19,9 mio. kr. i regnskab 2018. Den forholdsvis store udgift kan henføres til indkøb af nye affaldsbeholdere.

Samlet er der til ordinær driftsvirksomhed givet tillægsbevillinger på netto 50,2 mio. kr. ex. overførsler fra 2017 til 2018, som udgjorde 47,8 mio. kr. I følge gældende bevillingsregler overføres i alt 44,8 mio. kr. af de uforbrugte driftsbevillinger til 2019 og 6,1 mio. kr. vedrørende fællesområdet på skoler overføres til 2020-2022, således genbevilles de 38,7 mio. kr. i 2019. Af de 38,7 mio. kr. vedrører virksomhedernes overskud 9,9 mio. kr.

På områderne under Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati er der et mindreforbrug på 19,6 mio. kr. som bl.a. skyldes mindreforbrug på en del puljer herunder Udviklings- og Markedsføringspuljen og Lokale udviklingsplaner. Derudover ses mindreforbrug på en del af afdelingerne. På budgetramme 2 er der et mindreforbrug på 5 mio. kr. som kan henføres til tjenestemandspensioner.

Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhvervs område udviser et samlet mindreforbrug på 3,6 mio. kr., hvilket hovedsagelig kan henføres til tidsforskydning i de mange projekter hvortil der er givet tilsagn om projektmidler til erhvervsrettede udviklingsprojekter og turismeprojekter.

Mindreforbruget på 3,8 mio. kr. på Udvalget for Uddannelse og Arbejdsmarked kan generelt henføres til det højere beskæftigelsesniveau i samfundet. Samlet set er udviklingen i antallet af borgere

på offentlig forsørgelse fortsat faldet, og der er i dag det laveste antal, og andel borgere på forsørgelse end der er registreret i de sidste 25 år.

Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre har et samlet mindreforbrug på i alt 5,6 mio. kr. Det fordeler sig med mindreforbrug til Sundhed på 4,9 mio. kr. og mindreforbrug på ældre på 0,7 mio. kr.

Mindreforbruget på Sundhedsområdet kan bl.a. henføres til virksomhederne som har et mindreforbrug på 2,2 mio. kr.

På ældreområdet har virksomhederne et mindreforbrug på 4,2 mio. kr. og øvrig udvalgsramme udviser et merforbrug på 3,9 mio. kr. Dertil kommer budgetramme 2 med et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

På Udvalget for Social og Psykiatri er der et samlet mindreforbrug på 11,3 mio. kr. Mindreforbruget kan blandt andet henføres til midlertidigt ophold efter serviceloves § 107 på 5,2 mio. kr. Ligesom virksomhedernes andel udgør 3,9 mio. kr. af det samlede mindreforbrug.

Udvalget for Plan og Teknik har samlet et regnskab i balance. Det fordeler sig med et mindreforbrug på 1,6 mio. kr. for Trafik, Park og Havne, som på vintertjenesten under budgetramme 2 udviser et merforbrug på 2,1 mio. kr. Derudover er der mindreforbrug på byfornyelse på 0,9 mio. kr. samt et merforbrug på Ejendomscentret med 0,4 mio. kr.

Udvalget for Børn, Unge og Familie har et samlet mindreforbrug på 9,7 mio. kr. fordelt på de tre politikområder. Børn og Familie med et merforbrug på 6,5 mio. kr. Dagtilbud med mindreforbrug på 2,4 mio. kr. samt Skoler med mindreforbrug på 13,8 mio. kr.

Børne- og Familieområdets merforbrug kan henføres til forbyggende foranstaltninger, hvor årsagen er et stigende antal underretninger med handleforpligtelse og stort forebyggelsespotentiale.

På Dagtilbudsområdet kan mindreforbruget primært henføres til merindtægt for børn fra andre kommuner samt færre udgifter til private institutioner end forventet.

På Skoleområdet fordeler mindreforbruget sig med 10,2 mio. kr. til fællesområdet og 3,6 mio. kr. til virksomhederne. På fællesområdet spreder mindreforbruget sig over flere områder og skyldes primært uforbrugte puljemidler til bl.a. kompetenceløft, og midler til IT, samt søskenderabat og økonomiske fripladser, mellemkommunale betalinger vedr. undervisning.

Kultur, Idræt- og Fritidsudvalget kan fremvise et lille mindreforbrug på 0,4 mio. kr., hvilket blandt andet kan henføres til afsat driftstilskud til KunsthalGLAS som ikke er udbetalt i 2018.

Der henvises til sektorbemærkningerne på side 14 til 52 i denne beretning, hvor der overordnet vil blive redegjort for resultater og afvigelser.

Investeringer

Nettoinvesteringerne udviser et forbrug på 88,1 mio. kr. i 2018 mod budgetteret 80,8 mio. kr., eller 7,3 mio. kr. mere end budgetteret. Der er i årets løb givet tillægsbevillinger for i alt 92,1 mio. kr. heraf er 71 mio. kr. genbevillinger fra 2017.

De uafsluttede projekter ved årets udgang bliver sædvanligvis genbevilget i 2019 og der overføres 84 mio. kr. til færdiggørelse af igangværende anlægsprojekter i 2019.

De største projekter i 2018 var:

- Etablering af Job og Arbejdsmarked på Valdemarstorv
- Erhvervsområde ved afkørsel 41, etape 1
- Bygningsvedligeholdelse
- Landsbyfornyelse
- Istandsættelse af broer og tunneller
- Renovering cykelsti Næstvedvej
- Havnerenoveringer
- Energirenovering af kommunale bygninger

Forsyningsvirksomheder

Forsyningsområdet - affalds- og jordhåndtering viser et samlet underskud på 0,2 mio. kr. på driften. Det skyldes hovedsageligt mindreindtægt på affaldsområdet, hvor administrationsgebyr for kommunens virksomheder, opkrævet af AffaldPlus, indgår i 2019 regnskabet.

I 2018 blev der investeret i nye affaldsbeholdere til husstandene i alt en udgift til 21 mio. kr.

Indtægter - hvor kom pengene fra?

I 2018 udgjorde de samlede indtægter 2.977 mio. kr. Indtægterne kom fra indkomstskatter, ejendomsskatter, selskabsskat, lån, udligning og generelle statslige tilskud.

Indtægter i mio. kr.	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Indkomstskat	1.713,8	1.781,0
Ejendomsskat	199,5	201,7
Selskabsskat	12,0	18,4
Lån (inkl.ældreboliger)	27,6	15,0
Udligning og generelle tilskud	1.054,0	961,2
Moms	14,0	-0,4
Finansiering i alt	3.020,9	2.977,0

Finansiering i øvrigt

Den langfristede gæld faldt med ca. 14 mio. kr. fra 2017 til 2018 til i alt 635 mio. kr., heraf vedrører ca. 103 mio. kr. finansielt leasede aktiver. Der er fra 2017 til 2018 sket en stigning på finansielt leasede aktiver med ca. 12 mio. kr., heraf udgør etableringsudgifter på DGI Huset Vordingborg ca. 11 mio. kr. Afdrag på eksisterende lån steg i perioden med ca. 4 mio. kr. til 40 mio. kr. ekskl. ældreboliger. Der er i samme periode blevet optaget nyt lån svarende til 15 mio. kr., hvilket er ca. 13 mio. kr. mindre end i 2017.

Udvalgte nøgletal i mio. kr.	2017	2018
Langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	649	635
Afdrag på lån (ekskl. ældreboliger)	36	40
Optagne lån (ekskl. ældreboliger)	28	15
Optagne lån (ældreboliger)	0	0
Kassebeholdning (likvid beholdning 31.december)	59	30
Gennemsnitlig kassebeholdning (365-dages gennemsnit)	166	215

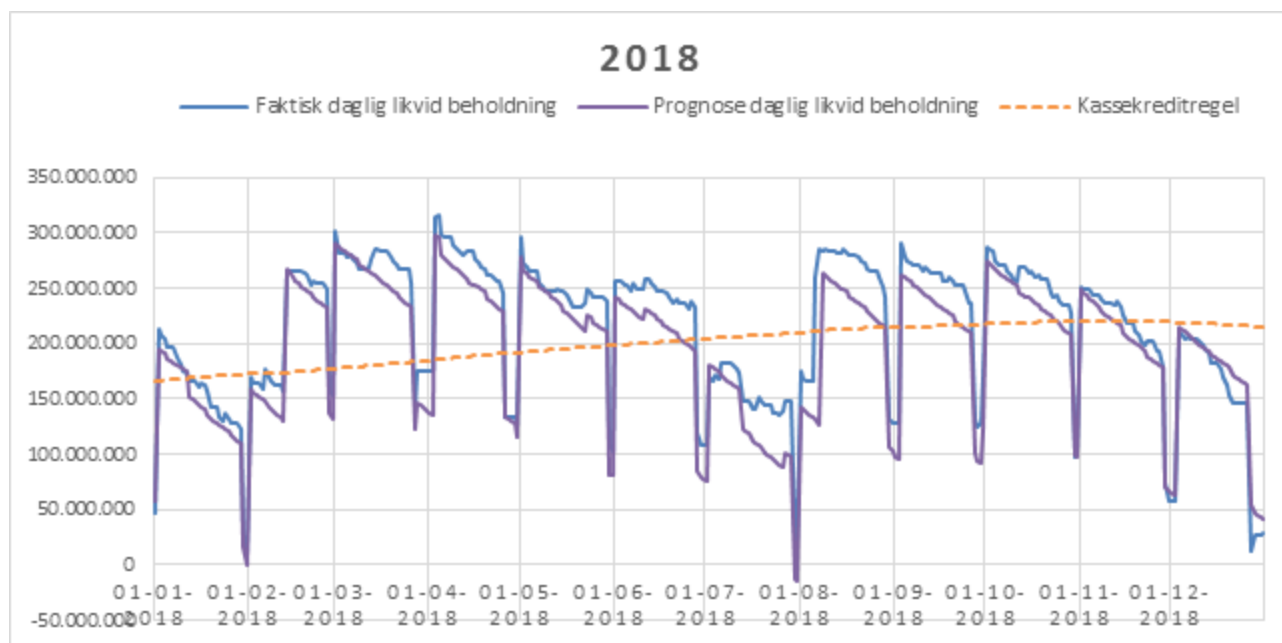
Ultimo 2018 udgør den likvide beholdning 29,8 mio. kr., hvilket var 29,1 mio. kr. mindre end primo 2018. Resultatet af kommunens drifts- og anlægsregnskab har reduceret beholdningen med 5,6 mio. kr. ligesom afdrag på lån har reduceret beholdningen med 53,7 mio. kr., hvor lånoptagelse og balanceforskydninger har forøget beholdningen med henholdsvis 15 mio. kr. og 15,2 mio. kr.

Pengestrømsopgørelse i mio. kr.	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Årets resultat	-120,5	5,6
Finansiering		
Låneoptagelse (inkl. ældreboliger)	-27,6	-15
Afdrag på lån (inkl. ældreboliger)	48,7	53,7
Finansforskydninger	0,2	-15,2
Finansiering i alt	21,3	23,5
Ændringer af likvide aktiver	-99,2	29,1
Likvide aktiver primo året	-40,3	58,9
Likvide aktiver ultimo året	58,9	29,8

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud i opgørelsen af resultat, finansiering og ændring.
Vedrørende likvide aktiver er de positive tal udtryk for en positiv likviditet/kassebeholdning. De omvendte fortegn her skyldes, at der er tale om en beholdning og ikke en bevægelse.

Den gennemsnitlige likviditet, opgjort som gennemsnittet af de sidste 365 dages kassebeholdning, blev forøget med 49 mio. kr. til i alt at udgøre 214,9 mio. kr. i december 2018. I 2019 er der budgetteret med en styrkelse af kassebeholdningen på 2,3 mio. kr.

Udviklingen i den gennemsnitlige likviditet henover 2018 er vist i nedenstående diagram.

Personale

Personaleoversigten viser kommunens faktiske personaleforbrug i regnskabsåret, omregnet til helårspersoner.

	2018	2017	2016	2015	2014
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	11,9	9,5	12,1	25,6	31,5
Forsyningsvirksomheder m.v.	1,0	0,9	0,2	0,0	0,0
Transport og infrastruktur	79,6	76,8	71,8	68,2	68,1
Undervisning og kultur	632,2	638,2	661,7	690,0	738,6
Sundhedsområdet	99,3	89,6	86,4	82,6	84,7
Sociale opgaver og beskæftigelse m.v.	2.169,5	2.165,8	2.187,6	2.166,8	2.155,6
Fællesudgifter og administration m.v.	409,4	409,0	413,6	403,2	374,2
I alt	3.402,9	3.389,8	3.433,4	3.436,4	3.452,7

Samlet set er der en stigning på 13,1 fuldtidsstillinger i forhold til regnskab 2017. På nogle områder ses der en stigning, mens der på andre områder er et fald i antallet af fuldtidsstillinger i 2018. I forhold til de enkelte områder er der en del udsving. Dog ses en stigning på sundhedsområdet på i alt 9,7

fuldtidsstillinger, hvilket hovedsageligt kan henføres til tilpasning af aktiviteterne i forhold til de vedtagne budgetrammer. Ligeledes på de øvrige områder er det en tilpasning til den demografiske udvikling og af aktiviteter i forhold til de vedtagne budgetrammer.

Fremtiden

I 2019 er arbejdet omkring en koordineret indsats for 15-25 årige startet op med etablering af en ny Ungeenhed, hvor de nødvendige kompetencer og ressourcer samles for at sikre denne koordinerende indsats. Et nyt tiltag som skal sikre bedre overgange for de unge, som går fra folkeskolen til en ungdomsuddannelse og videre til voksenlivet.

Der skal fortsat arbejdes på at skabe gode rammer for erhvervslivet og for udvikling af Danmarks bedste håndværkerkommune.

Med Vattenfalls valg af Klintholm Havn som servicehavn for vindmølleparken på Krigers Flak, åbner det store muligheder for at udvikle offshore-industrien i denne del af regionen. Ligesom arbejdet med den nye Storstrømsbro også er begyndt. Begge store projekter som vil betyde øget vækst og flere jobs i kommunen.

Til sommer 2019 igangsættes byggeriet på Antonibakken i Præstø. Der er udbudt et unikt areal til nye rækkehuse og villaer i Præstø. Boligudbygningen skal understøtte en fortsat udvikling af Præstø by.

Derfor er det også vigtigt at der er kvalitet i vores tilbud. Vi skal udvikle os, så vores service følger med de krav og forventninger børn, unge, ældre, virksomheder, turister og mange andre har.

3. HOVED- OG NØGLETAL

Beløb i mio. kr.

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Regnskab 2016	Regnskab 2015	Regnskab 2014
Regnskabsopgørelsen (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-102,4	-198,9	-154,5	-107,0	-85,3
Resultat af det skattefinansierede område	-14,3	-116,8	-70,8	5,0	38,0
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-0,9	-3,7	0,6	-1,1	2,3
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	2.496,1	2.445,9	2.399,1	2.393,4	2.430,2
Omsætningsaktiver i alt	190,9	171,6	158,1	200,2	215,4
Likvide beholdninger	29,7	58,9	-40,3	-19,4	-31,9
Balance, passiver					
Egenkapital	824,6	781,6	1.000,4	941,2	944,6
Hensatte forpligtelser	660,7	690,9	384,7	409,1	433,3
Langfristet gæld	954,7	981,6	941,7	951,0	923,0
- heraf ældreboliger	319,2	333,0	346,5	359,6	322,8
Kortfristet gæld	276,7	222,3	190,1	264,1	312,8
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	215	166	73	69	130
Likvide aktiver pr. indbygger (kr.)	649	1.279	-877	-424	-701
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	20.837	21.299	20.455	20.761	20.299
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	168.445	162.973	162.991	160.727	159.088
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,20	25,20	25,20	25,20	25,20
Grundskyldspromille	32,32	32,32	32,32	32,32	32,32
Indbyggertal	45.816	46.087	46.037	45.806	45.471

4. UDVALGENES POLITIKOMRÅDER

4.1 UDVALGET FOR BOSÆTNING, ØKONOMI OG NÆRDEMOKRATI

Politikområde: Administration og Redning

Beløb i mio. kr.	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	330,9	320,6	314,6
Korrigeret budget	306,6	313,7	316,2
Regnskab	286,4	292,9	296,6
Afvigelse fra korrigeret budget	-20,2	-20,8	-19,6

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 for Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati viser et mindreforbrug på 19,6 mio. kr. i 2018.

Hvad nåede vi i 2018

Den væsentligste del af aktiviteten inden for udvalgets område, drejer sig om sagsbehandling og understøttende aktiviteter i forhold til opgaverne på de øvrige fagudvalgsområder. I det nedenstående er der derfor sat fokus på et par af de aktiviteter der kendetegnede 2018, og som alene kan henføres til Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati.

Afdeling for IT

Afdeling for IT har i 2018 arbejdet målrettet med forberedelse og implementering af den nye Persondataforordning (GDPR) frem mod den 25. maj 2018. Herudover har vi arbejdet på at udbygge og styrke det tværgående digitaliseringssamarbejde i Digitaliseringsforeningen Sjælland (DIGIT), samt styrkelse af den lokale digitaliseringsindsats, igennem en omprioritering af personale-ressourcer fra support til digitaliseringsopgaver.

Afdeling for Økonomi- og Personale

Der har været arbejdet meget med effektivisering af de administrative arbejdsgange, både vedrørende lønindberetning, fakturabehandling, ledelsestilsyn og kontroller. I slutningen af 2018 blev der sat strøm til en "robot-automatiseret proces". Det drejer sig om beløb der indsættes på kommunens bankkonto og som skal bogføres som en indtægt et sted i kommunens kontoplan.

Anlæg

Byggeriet af en administrationsbygning til Job- og Arbejdsmarked på Valdemartorvet i Vordingborg har stået på i hele 2018. Det forventes klar til indflytning omkring 1. juni 2019.

Afdeling for Strategi og Implementering

Nyt udvalg om Nærdemokrati, Borgerinddragelse og Frivillighed

Et aktivt og velfungerende lokaldemokrati er en forudsætning for en velfungerende kommune. Derfor valgte kommunalbestyrelsen at nedsætte et udvalg med borgere, foreninger og politikere, som skal give lokaldemokratiet i Vordingborg Kommune et serviceeftersyn og foreslå forbedringer til de metoder, vi i dag bruger til borgerinddragelse og i samarbejdet med de mange frivillige. Udvalget afslutter sit arbejde med anbefalinger i juni 2019.

750 års jubilæum i Stege

2018 var et festår i Stege, hvor en jubilæumskomite stod for arbejdet med at markere byens købstadsjubilæum. Vordingborg Kommune bidrog med 600.000 kroner til det mangfoldighedshorn af et program, der året igennem har præget hele Møn.

Udvikling af bykerner og detailhandel i Præstø og Stege

To arbejdsgrupper med deltagelse af lokale erhvervsdrivende, foreninger og embedsmænd fra Vordingborg Kommune har gennem 2018 arbejdet med deres bud på, hvordan vi sammen udvikler byerne og handelslivet i Præstø og Stege. Der er præsenteret en handlingsplan på et velbesøgt møde i Stege, mens planerne for Præstø præsenteres i januar 2019.

4.2 UDVALGET FOR TURISME, UDVIKLING OG ERHVERV

Politikområde: Erhverv

Beløb i mio. kr.	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	10,4	10,4	12,2
Korrigeret budget	15,9	15,8	14,2
Regnskab	11,7	12,9	10,6
Afvigelse fra korrigeret budget	-4,3	-2,9	-3,6

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Resultatet for 2018 på Erhvervsudvalgets ramme viser et mindreforbrug på 3,6 mio. kr. som langt overvejende skyldes at bevilligede (flerårige) projekter endnu ikke er afsluttet, men fortsætter som planlagt i 2019. Der er beskedne beløb på nogle af udviklingspuljerne som ikke er disponeret i 2018, som kan tilskrives antallet af ansøgninger.

Hvad nåede vi i 2018?

Danmarks bedste håndværkerkommune

Vordingborg Kommune har sat sig det mål at skabe Danmarks bedste håndværkerkommune. Projektet er skudt i gang i 2018, men vil være et fokusområde de kommende år. Ideen bygger på, at vi allerede i dag har en styrkeposition inden for bygge- og anlægsbranchen. Vi skal bruge de store investeringer, som Storstrømsbro, jernbane og Kriegers Flak Havvindmøllepark, der lige nu er i gang til at skabe et endnu stærkere grundlag.

Byfornyelse i Klintholm Havn

"Stedet Tæller" er et byplanprojekt i samarbejde mellem Realdania og Vordingborg Kommune, som har til formål at forskønne og omdanne den tidligere industrihavn til et attraktivt sted for turister, erhvervsvirksomheder og lokalbefolkningen. Forskønnelsen bliver første trin i udviklingen af havnen. Der er blandt andet anlagt et 'Bytorv' ved Thyravej, og der er bygget en "havnetrappe", som forbinder havnen og kajen med stranden.

Nye uddannelser i Vordingborg

EUC Sjælland udvider uddannelsesmuligheder for unge i Vordingborg. Nyt grundforløb indenfor teknologi, byggeri og transport skal gøre, at flere unge i Vordingborg får en uddannelse. Samtidig skal et øget samarbejde med EUC opkvalificere den lokale arbejdskraft, så den er rustet til de kommende store anlægsprojekter i kommunen og i regionen.

Møn UNESCO Biosfære på FN topmøder i New York

Møn Biosfæreområde indledte i juni UNESCO's præsentation af biosfæreområder og verdensmål under FN topmøderne i New York. Det skete med en film fra Møn om "Livet i Havet", hvor Vordingborg Kommune arbejder med genopretning af vandløb og derved fremmer bæredygtigt lystfiskeri blandt andet på Møn.

Erhvervspark ved Afkørsel 41

Salget af etape 2 af erhvervsbyggegrunde er gået i gang ved afkørsel 41. I 2018 kom blandt andre McDonalds, Shell og IONITY på plads i Vordingborg Kommunes nyeste erhvervspark.

4.3 UDVALGET FOR ARBEJDSMARKED OG UDDANNELSE

Politikområde: Arbejdsmarked

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	769,4	769,1	759,4
Korrigeret budget	768,5	773,6	759,4
Regnskab	761,8	757,9	755,7
Afvigelse fra korrigeret budget	-6,6	-15,7	-3,7

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

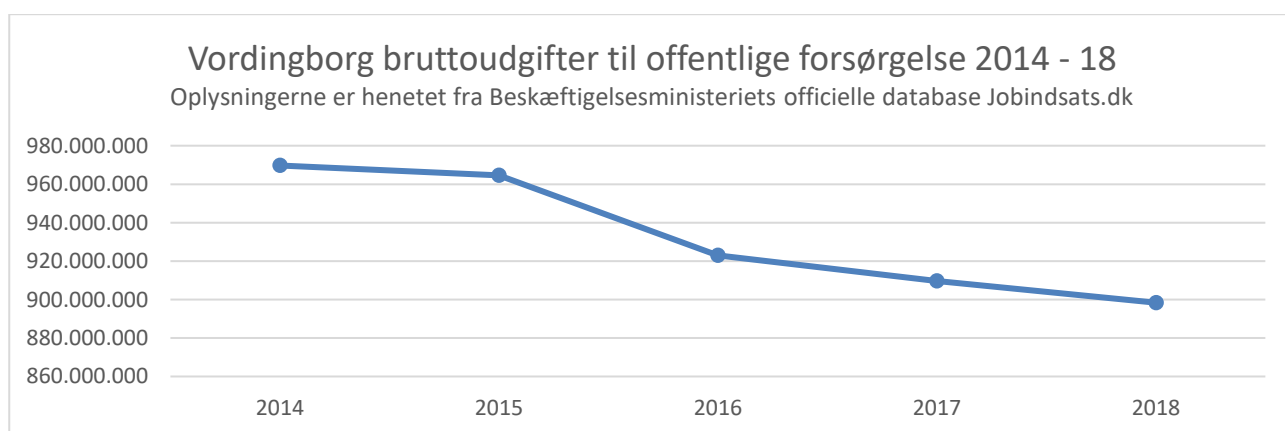
Regnskabet for 2018 udviser et samlet mindreforbrug/overskud på i alt 3,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette dækker over et mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet på 978.000 kr. og et mindreforbrug på Pension og boligstøtte området på 2.788.000 kr.

Borger og Arbejdsmarked arbejder med såkaldt aktivitetsbaserede budgetter. Det betyder at der ved budgettets udarbejdelse arbejdes på at forudsige udviklingen så nøjagtig som muligt. Heri tages hensyn til konjunkturer og den forventede indsats og det forventede resultat af den indsats der planlægges og forventes gennemført.

Som det fremgår af oversigten over de seneste 3 år, betød dette, at der allerede ved budgetlægningen indgik en forudsætning om, at vi kunne nedbringe antallet af borgere på offentlig forsørgelse yderligere. Dermed byggede budgettet for 2018 på, at vi formåede at fortsætte den meget positive udvikling, der var i 2017.

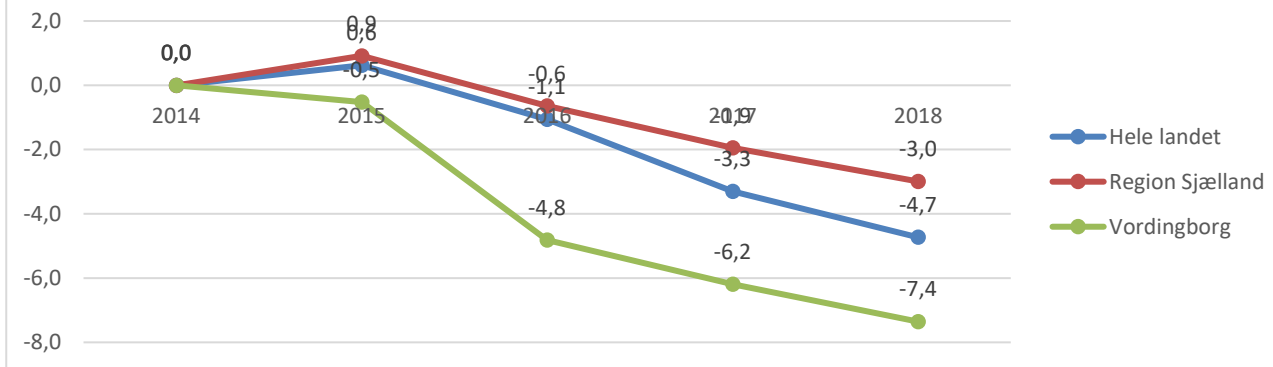
Samtidig er der i 2017 sket yderligere omlægning af den statslige refusion, således, at den kommunale andel af bruttoudgifterne på Arbejdsmarkedsområdet er stigende.

Det er derfor meget tilfredsstillende, at årets resultat, samlet set, svarer til de optimistiske forventninger som budgettet for 2018 blev lagt på.

Udviklingen i bruttoudgifter til forsørgelse 2014 - 2018

Oplysningerne er hentet fra Beskæftigelsesministeriets officielle database Jobindsats.dk

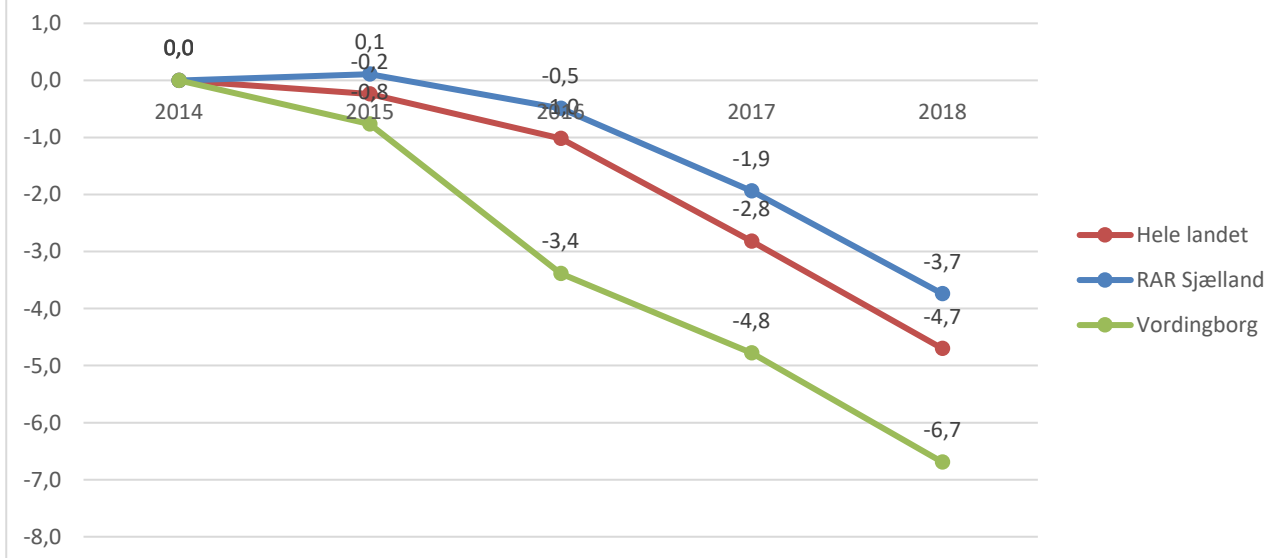
Det samlede resultat indeholder en række interne forskydninger. Der var f.eks. regnet med en mere positiv udvikling i forhold til dagpenge og sygedagpenge, så her var der betydelige merforbrug i forhold til det budgetterede. Til gengæld har der været en mere positiv udvikling i forhold til kontanthjælp og integration, således, at de interne forskydninger udligner hinanden.

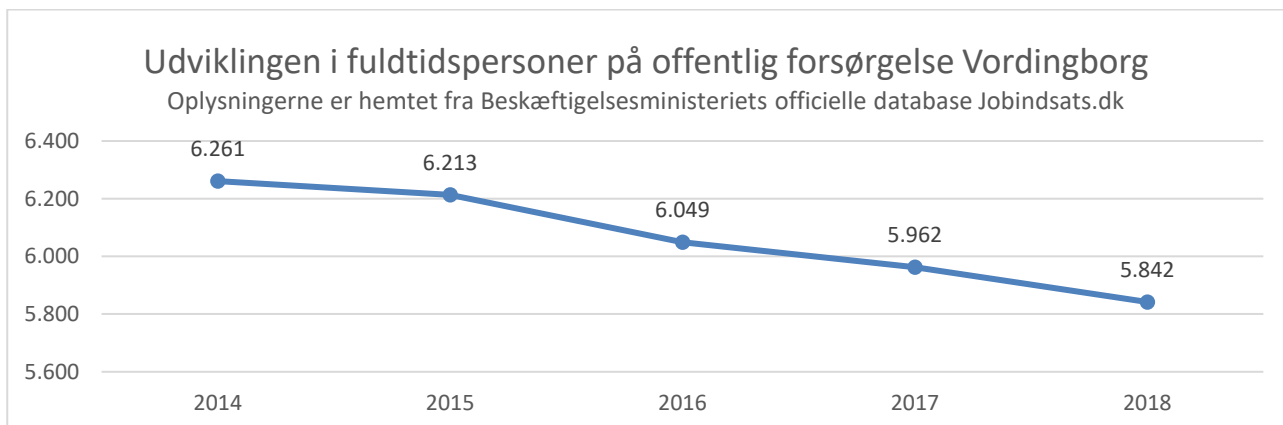
Samlet set er udviklingen i antallet af borgere på offentlig forsørgelse fortsat faldet, og vi har i dag det laveste antal, og andel borgere på forsørgelse end der er registreret i de sidste 25 år.

Denne udvikling gælder generelt i hele landet, men den er særlig positiv i Vordingborg som det ses af grafen:

Procentvis udvikling i borgere på offentlig forsørgelse 2014 - 18

Oplysningerne er hentet fra Beskæftigelsesministeriets officielle database Jobindsats.dk

Hvad nåede vi i 2018

De gode resultater fra 2014 til 2018 hænger tæt sammen med en intensiveret indsats på beskæftigelsesområdet. Kommunalbestyrelsen har flere gange de senere år besluttet at investere i indsatsen. Investering har været finansieret af en del af det store mindreforbrug, som denne indsats har medført pga. de lavere udgifter til forsørgelse, så kaldt businesscases.

Samtidig sker der en omfattende udvikling på området. Udviklingen sker i høj grad i samarbejde med andre kommunale områder, sundhed, socialpsykiatri, ældrepleje og børn og familieindsats. Her arbejdes der især med en mere helhedsorienteret indsat.

Området arbejder også sammen med andre kommuner, f. eks. et intensivt samarbejde med Guldborgsund kommune om arbejdskraft til Storstrømsbroen.

Vi har udviklet et enestående samarbejde med ældreplejen om at rekruttere ledige til Social og Sundhedshjælpere. Dette samarbejde er blevet landskendt som Vordingborgmodellen. Her arbejder den kommunale ældrepleje meget intensivt og succesfuldt på at uddanne og inkludere ledige, som fremtidens stabile medarbejdere.

Samarbejdet med virksomheder og institutioner er afgørende for at borgere med komplekse problemstillinger kan finde plads på arbejdsmarkedet. Virksomhederne i Vordingborg kommune er blandt de bedste i landet til at tage et socialt ansvar.

Arbejdsmarkedsområdet har også etableret et stort samarbejdsprojekt med Den A.P. Møllerske Støttefond. Støttefonden har investeret hele 10,5 mio. kr. over 2 år i en langt mere intensiv indsats i forhold til borgere på kontanthjælp, med komplekse problemstillinger. Projektet udvikler metoder til at hjælpe også denne gruppe helt eller delvist tilbage på arbejdsmarkedet.

4.4 UDVALGET FOR SUNDHED, SENIOR OG ÆLDRE

Politikområde: Sundhed

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	257,8	258,2	268,7
Korrigeret budget	259,6	258,0	270,1
Regnskab	241,4	241,9	265,3
Afvigelse fra korrigeret budget	-18,2	-16,1	-4,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 viser et samlet mindreforbrug på i alt 4,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det samlede mindreforbrug fordeler sig med et mindreforbrug på budgetramme 1 på 4,2 mio. kr. På budgetramme 2 som dækker udgifterne til den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet, er der et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. Der er i 2018 modtaget satspuljemidler til anvendelse i 2019, som ligeledes bidrager til budgetafvigelsen.

Hvad nåede vi i 2018

Overordnet

Sundhedsområdets ydelser omfatter:

- 1) Borgerrettede tilbud, som skal sikre tidlig og effektiv forebyggelse i borgernes hverdagsliv. Sundhedspleje til alle småbørnsfamilier er et godt eksempel på en veldokumenteret indsats, der både forebygger sygdom og mindsker ulighed i sundhed. Desuden er rygestopindsatsen et vigtigt element i den borgerrettede indsats, da rygning er den mest sundhedsskadelige risikofaktor. Herudover har sundhedsområdet konsulentfunktion i forhold til forebyggelse i kommunens øvrige fagområder. Sundhedsprofil 2017 underbygger, at forebyggelsesbehovet i Vordingborg Kommune fortsat er stort.
- 2) Patientrettede ydelser, som skal genoptræne og rehabilitere syge borgere til en tilværelse med livskvalitet, overskud til at tage vare på egen sundhed og til at bidrage til fællesskabet. Indsatserne har et væsentligt økonomisk perspektiv i form af nedbringelse af sygehuskontakter og styrket beskæftigelse. Netværksperspektivet sikres i samarbejde med foreninger og frivillige.
- 3) Behandling: På rusmiddel- og tandplejeområdet arbejder kommunen med at levere den bedst mulige behandling i et LEON perspektiv (laveste effektive omkostningsniveau) og med reference til gældende lovgivning. Der tages i tilrettelæggelsen udgangspunkt i nationale og internationale faglige standarder koblet med hensynet til lokale forhold (demografi, geografi, lokale samarbejdspartnere).

Følgende tiltag fra 2018 skal fremhæves:

Sekretariat for Sundhed

Tobak

Rygestop er stadig en højt prioriteret indsats og sekretariatet har 2018 igen udbudt en stribe forskelligt vinklede gruppeforløb, der alle hviler på Kræftens Bekæmpelses evidensbaserede standarder. 79 borgere har modtaget gruppebaseret rygestopkursus, og 82 % af disse var røgfri ved kursets afslutning. Herudover har en række borgere modtaget individuel rådgivning. Samtidig var 2018 året, hvor flere skoler for alvor tog fat på implementering af røgfri skoletid. Rygestopkoordinatoren har igen leveret supervision og vejledning på skoler og uddannelsesinstitutioner og bidraget til uddannelse af frontpersonalet her. Det tætte samarbejde med patientskolesektoren - ikke mindst KOL-skolen - er videreført.

Kultur på recept

Satspuljen "Kultur på Recept" med det lokale projekt "Kulturstyrke" - rettet mod sygemeldte med angst, stres og depression - har haft endnu et positivt år med meget tilfredse deltagere og kæmpe medieinteresse. De foreløbige erfaringer, som skal endeligt evalueres i 2019, tyder på et implementeringspotentiale.

Naturbaseret sundhedsfremme

Sekretariatets naturvejleder har leveret sundhedsfremmende naturtilbud til en lang række af kommunens målgrupper og virksomheder. Indenfor sundhedsområdets eget regi er det naturbaserede arbejde med kronikere og rygestop stadig meget efterspurgt og har sat kommunen på landkortet flere gange.

Kampagner, strategiske samarbejder mv.

Sekretariat for Sundhed har i 2018 faciliteret kommunens deltagelse Danmark Redder Liv, med tilbud om førstehjælpskurser til kommunens ansatte og mulighed for at blive lokal førstehjælper. Afdelingen har bidraget til projektudvikling i samarbejde med klyngen omkring Nykøbing F Sygehus, udarbejdelse af den kommende sundhedsaftale, leveret sparring til KL og Sundhedsstyrelsen og deltaget i udviklingen af det nationale program for telemedicin til KOL-patienter.

Som respons på de bekymrende overvægtsdata i den seneste sundhedsprofil har sekretariatet iværksat et øget fokus på bevægelse, herunder styrket dialog med foreningslivet om inkluderende tilbud til ikke motionsvante borgere.

Træning og Rehabilitering

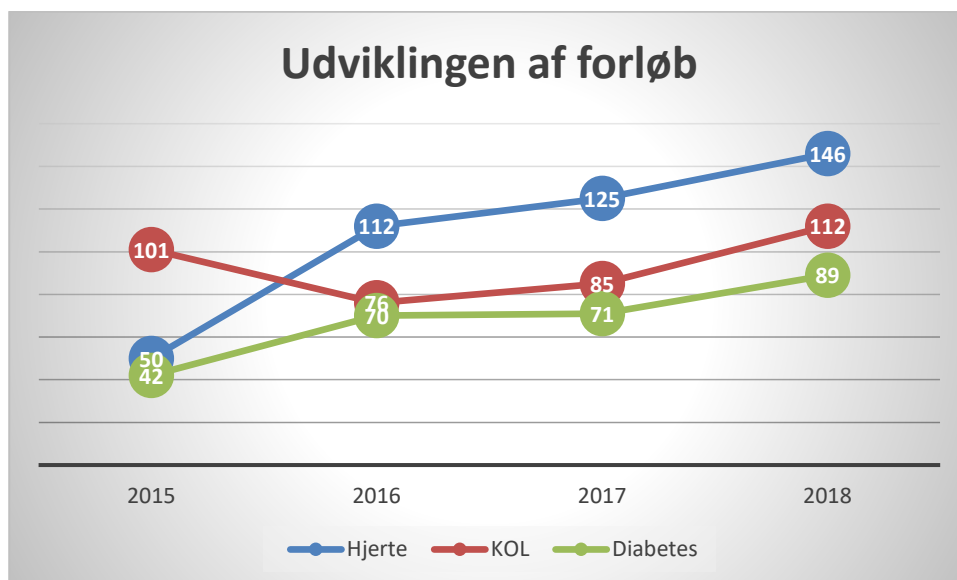
Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed

Styrelsen for Patientsikkerheds tilsynsbesøg gav anledning til god dialog og relevante refleksioner om patientsikkerhed med særlig fokus på hygiejne, dokumentation og samarbejde. Tilsynene blev afviklet efter planen, og Styrelsen for Patientsikkerhed har på den baggrund placeret Træning og rehabilitering i kategorien "Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden".

Tæt på dig

Projektet "Tæt på dig", som handler om at hjemtage hele den nonfarmakologiske rehabilitering af borgere med hjertesygdom, diabetes og KOL fra Nykøbing F Sygehus, er nu fuldt implementeret.

Som nedenstående graf illustrerer, har der sket en stor stigning af forløb for de tre diagnosegrupper. Tendensen er, at stigningen har været størst i 4. kvartal 2018, hvilket formentligt skyldes den fulde implementering af projektet - af samme grund forventes det, at antal forløb stiger yderligere i 2019.

Geriatrteam og projektet "Skrøbelige ældre"

Ambitionen om styrket indsats overfor den ældre borger har bl.a. betydet, at der er etableret et "geri-team", som i praksis er fordelt på alle 3 sundhedscentre. Der har været fokus på kompetence- og metodeudvikling og ikke mindst stærke samarbejdsflader til Rehabiliteringsteam Ældre og Aktivitetscentre i Pleje og Omsorg. Teamet har deltaget i satspuljeprojektet "Skrøbelige ældre" sammen med Guldborgsund og Lolland Kommuner og Nykøbing F Sygehus med henblik på i fællesskab at tilbyde skrøbelige ældre en geriatrisk helhedsvurdering. Disse vurderinger er foretaget i et vellykket samarbejde mellem Vordingborg Kommune og Geriatrisk Afdeling på Nykøbing F Sygehus, med ugentlige videokonferencer om det centrale omdrejningspunkt.

Atrieflimren

Træning og Rehabilitering deltager som pilotkommune i et projekt vedrørende opsporing af atrieflimrer (kaldet hjerteflimmer). Formålet med projektet er at undersøge muligheden for at screene borgere på 75 år eller ældre med henblik på at opspore tilfælde af atrieflimren. Screeningen foregår ved at bruge et valideret og håndholdt EKG optageudstyr, der er let at betjene. Det anslås, at mindst 120.000 danskere lider af atrieflimren (AF) og at dette antal vil for-/tredobles indenfor de næste 30 år. AF er den hyppigste hjerterytmeforstyrrelse, og patienter med AF har en forhøjet risiko for blodpropper i hjernen. Træning og Rehabilitering sidder med i projektets styregruppe. Screeningen starter primo 2019 og udføres af Seniorkonsulenterne ved de forebyggende hjemmebesøg.

Projekt Ventetid

Med afsæt i puljemidler til nedbringelse af ventetid til genoptræning er der arbejdet med at opnå endnu mere effektive arbejdsgange. Fokus har rettet sig mod at reducere administrationstid og i langt højere grad udnytte og anvende mulighederne i det digitale fagsystem. Projektet fortsætter i 2019 og er blevet endnu mere aktuelt, da der i 2019 indføres en ventetidsgaranti på kommunal §140 genoptræning på udvalgte diagnoseområder (se <https://fritvalgsservice.dk/>).

Desuden er der etableret faglige teams og koordinatore med henblik på at højne kvalitet, udvikling og effektivitet.

Opsporingsdag

Det skønnes, at flere tusind borgere i Vordingborg Kommune lever med udiagnosticeret, kronisk sygdom, som vil kunne afhjælpes med livsstilsforandringer eller behandling. Som et led i det forebyggende og opsporende arbejde afholdt Træning og Rehabilitering sammen med Afdeling for Pleje og Omsorg en Test og Tjek dag på Vordingborg Sundhedscenter i efteråret 2018. Borgerne kom primært for at få tjekket, om de kunne have tegn på KOL og Diabetes type 2, men også for at høre om Seniorrådgiverne og tilbuddene hos patientforeningerne og aktivitetscenteret Brænderigården.

Ca. 60 borgere mødte op, hvilket er færre end de foregående år, men relativt flere end tidligere havde tegn på enten KOL (27 %) eller Diabetes type 2 (16 %). Alle med positivt fund blev anbefalet at gå til egen læge med henblik på diagnosticering og gav kommunens medarbejdere lov til at kontakte dem igen for at følge op. Det er efterfølgende politisk besluttet, at tidsrummet i 2019 afkortes til to timer fra kl. 16-18. Dette skulle gerne imødekomme de borgere, der fortsat er på arbejdsmarkedet. Det kortere tidsrum frigiver personaleressourcer til at kunne afholde Test og Tjek dag i både Stege, Vordingborg og Præstø.

Integrationsarbejdet

Da erfaringen viser, at integrationsborgere med livsstilssygdomme sjældent profiterer af kommunens patientskoleforløb, er samarbejdet med integrationsenheden intensivert.

Træning og Rehabilitering har afprøvet en model med afklarende sundhedssamtaler, som afdækker behovet for en generel helbredserklæring. Samtidig har Træning og Rehabilitering stået for en "for-skole" før deltagelse på henholdsvis KOL- og diabeteskole, med deltagelse af tolk. Der har i 2018 været 15 forløb med samtaler i forbindelse med den generelle helbredserklæring, primært i forbindelse med familiesammenførte, da der som bekendt er et stort fald i flygtningeantallet.

Inkontinens

Inkontinens er, bl.a. i forbindelse med visse kræftsygdomme, et tabubelagt problem, som ofte overses. Det er en tilstand, som er med til at besværliggøre opretholdelsen af et normal liv.

Træning og Rehabilitering har derfor haft særlig fokus på dette område og har tilbudt undervisning om inkontinens, individuelle undersøgelser, vejledning og træning med fokus på inkontinens til mennesker der er ramt af en kronisk lidelse. Indsatsen er blevet varetaget af en fysioterapeut med specialuddannelse indenfor inkontinens og fortsætter i 2019.

Dysfagi

Der har været særligt fokus på opsporing af øvre dysfagi (problemer med at tygge og synke mad og drikke) hos patienter med KOL, med henblik på at kunne iværksætte en efterfølgende indsats. Dette har bl.a. medført, at der på KOL skolerne nu undervises i dysfagi. Dette fokus udbredes i 2019 i form af systematisk screening af dysfagi hos øvrige borgere i høj risikogrupper - bl.a. patienter med hjerneskade, neurologiske lidelser, demens og med hoved-halskræft.

Sing-a-lunge

KOL teamet har deltaget i et Ph.d. projekt med fokus på sangtræning til borgere med KOL, hvor formålet er at undersøge effekten af sangtræning i forhold til traditionel fysisk træning. Det betyder,

at der indtil videre har afviklet én KOL-skole, hvor deltagerne er blevet tilbudt sang i stedet for fysisk træning. 10 kommuner i Danmark deltager. Resultaterne forventes at foreligge i 2020.

Digitalt understøttet træning

Projektet Digitalt Understøttet Træning er igangsat af Velfærdsinnovation Sjælland (VIS). Træning og Rehabilitering har valgt, at projektet i Vordingborg Kommune i første omgang er rettet mod borgere med henholdsvis kræft eller hjerte/kar sygdomme, som tilbydes personligt udarbejdede og målrettede hjemmetræningsprogrammer som et supplement til træning på sundhedscentrene. Programmerne leveres via en app. I 2019 vil resultaterne vise, om der er potentiale for udbredelse til flere diagnosegrupper.

Center for Rusmidler

Styrkelse af den sundhedsfaglige indsats

Kravene til medicinudlevering, lægedækning og sundhedsfaglig dokumentation er steget kraftigt over de senere år. I 2018 er der arbejdet målrettet med at sikre, at organisationen lever fuldt op til de nyeste retningslinjer inden for medicinbehandling, hygiejne, journalisering m.v.

Styrelsen for Patientsikkerhed foretog i november for første gang i centerets historie et risikobaseret tilsyn, som gennemgik en lang række sundhedsfaglige forhold, herunder medicinfaglige instrukser, lægejournaler, IT-løsninger m.v. Tilsynet gav anledning til at styrke den lægefaglige journalisering og der vil fremover systematisk afholdes audits på lægejournaler udarbejdet i CFR. Som en konsekvens af de øgede sundhedsfaglige krav til de kommunale rusmiddelindsatser, er den læge- og sygeplejefaglige kapacitet blevet styrket gennem omprioritering indenfor budgetrammen.

Driftstilsyn

CFR gennemgik, ligeledes i november, driftsorienteret tilsyn udført af Socialtilsyn Øst (Socialstyrelsen). Den efterfølgende tilsynsrapport var generelt meget positiv, dog med en bemærkning om de lange transportafstande fra Møn til stofbehandling i Vordingborg.

Familiefokus

Som et led i arbejdet med udsatte familier med alkoholproblematikker, har der fortsat været fokus på at fastholde og udbygge det strukturerede samarbejde med børn- og familieindsatsen i kommunen. Konkret indebærer det fremskudt sagsbehandling, præsentationsrunder på personalemøder samt løbende mulighed for sagssparring mellem rådgivere i Børn og Familie herunder Familiecenter Kalvehave og Center for Rusmidler.

Huset Ørslev

Der viste sig i 2018 mulighed for at flytte Center for Rusmidlers tilbud om efterbehandling samt botilbud, "Huset Ørslev" fra Ørslev til Stensved i kommunalt ejede lokaler. Der er tale om en større og mere velegnet ejendom. De nye fysiske rammer gør det muligt at udnytte tilbuddets potentiale endnu bedre, og der vil være mulighed for at indskrive 6 borgere ad gangen mod 5 før. Flytningen sker senest den 31. marts 2019 hvorefter tilbuddets navn ændres til "Huset Stensved".

Ny og forbedret visitationsstruktur

Der er igangsat en ny visitationsstruktur i CFR, som dels har sikret en bedre og mere præcis afdækning af borgerens situation og rusmiddelrelaterede udfordring, og dels sikret en større træfsikkerhed

i det efterfølgende match mellem borger og rådgiver. Den nye visitationsstruktur vil blive evalueret primo 2019.

Nøglepersonuddannelsen - og NPU-netværket

CFR's nøglepersonuddannelse målrettet kommunens frontpersonale blev afholdt for anden gang i marts 2018. Ca. 30 personer fra uddannelsesinstitutioner, Jobcenteret, UU m.v. deltog i årets uddannelse, som efterfølgende blev meget positivt evalueret. I 2018 blev der etableret et netværk for nøglepersoner - et tilbud til alle tidligere deltagere i Nøglepersonuddannelsen. Netværket giver mulighed for erfaringsudveksling og relationsdannelse mellem deltagerne. Det første netværksmøde blev afholdt ultimo 2018, og 20 nøglepersoner deltog.

Unge

Det målrettede forebyggelses- og opsporingsarbejde er fortsat i 2018. Også i 2018 har CFR's ungeindsats været repræsenteret på Folkemødet Møn, hvor der var kontakt til en lang række unge. Der er også blevet arbejdet målrettet med at forberede deltagelsen i den nye ungeenhed, således at CFR primo 2019 er klar til at indtræde i det daglige arbejde omkring de unge i tæt samarbejde med de øvrige aktører i ungeenheden.

Psykologsamarbejde

Der er indgået et formaliseret samarbejde med en lokal psykolog, som kan inddrages i særligt komplekse sager, hvor det skønnes nødvendigt for sagens oplysning. Ligeledes deltager psykologen i de ugentlige visitationsmøder - også her for at medvirke til at kvalificere de faglige beslutninger og prioriteringer.

Samarbejdet om borgere med misbrug og psykisk sygdom

Implementeringen af de koordinerende indsatsplaner (KIP) i Center for Rusmidler er afsluttet. Det er tydeligt, at KIP er et effektivt redskab til at koordinere samarbejde mellem psykiatri og kommuner om de dobbeltbelastede borgere. CFR har nydt stor gavn af, at de to regionale projektmedarbejdere, der har været ansvarlige for implementeringen af den koordinerende indsatsplan i hele regionen, har haft deres daglige, fysiske gang i CFR. Der har således været direkte adgang til fagekspertise inden for KIP-indsatsen.

Tandplejen

Øget forebyggelse

I 2018 har Tandplejen fortsat arbejdet med nedbringelse af tandlægeangst hos børn og unge (og forældre). Der arbejdes med dette på flere planer - kommunikativt i hverdagen, gennem sjove events, sociale medier mv. Desuden har flere medarbejdere dygtiggjort sig i relationsarbejde. Tandplejen har udvidet tilbuddet om superviseret tandbørstning til de børn og unge, som ikke kan nås med det basale tilbud. To klinikassistenter har erhvervet særlige sundhedspædagogiske kompetencer til opgaven, og tandlægerne står for henvisning til dette forløb.

Tandplejen har leveret tandforebyggende konsulentbistand i de dagtilbud og skoler, der har efterspurg ydelsen samt i familiehuset i Kalvehave, og har fast deltaget i Sundhedsplejens initiativ "Sundhed for dig" i kommunens 1. klasser. Tandplejen har også bidraget fast med undervisning i forældrekurset "Familier på vej" og i gruppen af unge mødre og i integrationsgruppen. Også her i samarbejde med Sundhedsplejen.

Integrationsfamilier

Der er indkøbt en tolkevogn til Tandklinikken i Vordingborg således, at den overvejende del af tolkning foregår via videotolkning.

I samarbejde med Røde Kors i Præstø, har Tandplejen deltaget i møder med integrationsfamilierne, med rådgivning om bl.a. kost og mundhygiejne.

Omsorgstandpleje

Med afsæt i Sundhedsstyrelsens seneste anbefalinger for omsorgstandpleje er der, i samarbejde med Pleje og Omsorg, arbejdet med at optimere visitationen. Endvidere er der via centrale midler igangsat et projekt " Sund mund for ældre", hvor to af kommunens ældrecentre har igangsat tandbørsteprojekt, og hvor plejepersonalets kompetencer i forhold til mundhygiejne understøttes.

Specialtandpleje

Der er nu hjemtaget 32 borgere som, i stedet for behandling i Region Sjælland, bliver behandlet på tandklinikken i Vordingborg. Tandplejen samarbejder tæt med regionen om at give det bedste tilbud til de borgere, der er visiteret til specialtandplejen.

Kvalitetssikring

Der er i 2018 designet en brugerundersøgelse rettet mod børn og forældre, der gennemføres fra juni 2018 til juni 2019 i Tandplejen. Den retter sig både til forældre og til børn og unge. Der er blevet arbejdet med de nationale kliniske retningslinjer, herunder delegationspapirer og vejledninger, så Tandplejen kan være sikker på at leve op til kravene i det nye, risikobaserede tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Journalskrivning er et af Tandplejens fokuspunkter, hvor der, for at optimere og lette journalskrivningen, er blevet udarbejdet diverse standardfraser. I Tandplejen anvendes aktivt flere KPI'er, således at det aktuelle tilbud fortløbende evalueres og justeres.

Rekruttering/fastholdelse

Der er udarbejdet nyt introduktionsmateriale til nye ansatte, og der er blevet udnævnt to mentorer - en for tandlægerne og en for klinikassistenterne - der skal følge de nyansatte og sammen med ledelsen og de øvrige medarbejdere skabe et attraktivt miljø for de unge medarbejdere, såvel fagligt som personligt. For alle nyansatte medarbejdere er der udarbejdet mentorplaner, der fastlægger forløb for såvel nyuddannede som for nyansatte med erfaring.

Sundhedsplejen

Sårbare familier

Der har i hele 2018 været et særligt og stort fokus på metodeudvikling og systematisering af tidlige indsatser til de sårbare gravide og småbørnsfamilier. Der er fokus på en flerfaglig og systematisk indsats, med jordemødre og sagsbehandlere som de tætteste samarbejdspartnere.

Udover den specifikke indsats tilbydes alle kommende forældre et graviditetsbesøg og et besøg når barnet er 1½ år. Denne indsats er delvis finansieret gennem Sundhedsstyrelsens satspulje.

Sundhedsplejen anvender ADBB metoden (Alarm Distress Baby Scale), en screeningsmetode til vurdering og opsporing af tegn på social tilbagetrækning hos børn i alderen 2 måneder til 2 år. Metoden medvirker til endnu tidligere indsats gennem opsporing af u hensigtsmæssig udvikling og dårlig

trivsel. I projektperioden anvendes ADBB i forbindelse med alle generelle hjemmebesøg, og screeningen betyder, at alle familierne får en målrettet vejledning til styrkelse af samspil og samvær med barnet.

Amning

Amning er en af de vigtige faktorer for en sund start i livet, og Sundhedsstyrelsen anbefaler fuld amning i 4 måneder. Sundhedsplejen har gennem de sidste par år haft særligt fokus på at fremme ammefrekvensen i Vordingborg Kommune. Gennem specialuddannet sundhedsplejerske arbejdes der på at sikre højest mulig faglighed og evidens i ammevejledningen til alle mødre, der ønsker at amme. Udover ekstra hjemmebesøg, tilbydes familier med særligt behov ammekonsultationer og der er mulighed for lån af brystpumper til familier, der ikke selv har midler til leje af apparaturet.

Gruppe til forældre med børn der er født for tidligt

Forældre til for tidligt fødte er ofte særligt sårbare, og der har været efterspørgsel på et særligt tilrettelagt tilbud. Dette har Sundhedsplejen forsøgt imødekommet ved etablering af et gruppeforløb. Grupperne ledes af to sundhedsplejersker med erfaring fra neonatalafdelinger og der er tilknyttet børnefysioterapeut/ergoterapeut og psykolog til gruppen.

De primære formål er:

- At fremme sundhed og trivsel hos det præmature barn.
- At støtte og styrke forældrenes evne til at varetage spædbarnets behov for tryghed, pleje og omsorg.
- At give forældrene mulighed for at handle sammen til barnets bedste.
- Skabe netværk for forældre.

Der er fokus på at forældre får en tryk tilknytning til barnet, viden om samspil mellem forældre og barn og om, hvilke faktorer der har betydning for at forebygge mistrivsel og uhensigtsmæssige levevaner. Forældre tilbydes et gruppeforløb over 6 mødegange af 1½ times varighed med en opfølgende 7. mødegang målrettet bedsteforældre og andet tæt netværk.

Overvægt

Sundhedsplejen har i 2018 startet et behandlingstilbud målrettet overvægtige børn og deres familier. Der opleves stor interesse for tilbuddet, og der er etableret klinikker i Stege, Præstø og Vordingborg. Metoden og principperne bygger på den forskning og praksis der er udviklet på Holbæk Sygehus til behandling af overvægt hos børn.

Sundhedsplejen har i 2018 indgået en samarbejdsaftale med Julemærkehjemmet, for at sikre et sammenhængende forløb for de overvægtige børn.

Integration

Sundhedsplejen møder integrationsfamilier med mange sundhedsmæssige udfordringer og manglende netværk. Gravide og nybagte mødre med anden etnisk baggrund, er blevet tilbudt deltagelse i Multietnisk mor/barn-café. Et tilbud der bygger på en flerfaglig indsats og hvor formålet er at styrke integrationen og fremme sundheden for børn og forældre.

Sundhedsplejen har siden april 2017 deltaget i det landsdækkende projekt "Sundhedsplejersker styrker integrationen", projektet kører til 2020. Der tilbydes i den forbindelse hjemmebesøg til flygtningefamilier med børn under 6 år, som er kommet til Vordingborg Kommune efter 2014. Hver familie

kan få op til 4-5 ekstra hjemmebesøg ("pakker"), hvor indholdet er målrettet de enkelte familiernes behov for sundhedsfaglig vejledning.

I samarbejde med Integrationsrådet og Daginstitutionen Nordlys, har Sundhedsplejen indledt et samarbejde til fremme af integration og netværk i småbørnsfamilier. Tilbuddet kaldes Venskabsfamilier og forventes endelig kørt i gang i 2019.

Seksuel sundhed

Sundhedsplejen og hovedparten af kommunens ungdomsuddannelsesinstitutioner, har indgået en 3 årig samarbejdsaftale med Sex og Samfund, med det formål at øge unges seksuelle sundhed og kendskab til seksuelle rettigheder. Der arbejdes blandt andet med at sikre kvalitet i seksualundervisningen. Det har betydet, at en gruppe af sundhedsplejersker, lærere og UU- vejledere har fået et to dages uddannelsesforløb via Sex og Samfund. Sundhedsplejerskerne vil over de næste to år tilbyde undervisning til alle elever på første år af ungdomsuddannelsen, og der vil være løbende evaluering af indsatsens effekt.

Kompetenceløftet i Sundhedsplejen har ligeledes betydet, at sundhedsplejen fremadrettet kan tilbyde en ny og helt tidssvarende undervisning til elever i grundskolen.

Politikområde: Ældre

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	423,1	433,4	453,6
Korrigeret budget	418,8	439,6	456,3
Regnskab	428,2	439,1	455,6
Afvigelse fra korrigeret budget	9,4	-0,5	-0,7

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 udviser et mindreforbrug på 0,7 mio. kr., hvoraf budgetramme 1 har bidraget med et mindreforbrug på 0,3 mio. kr., mens der har været et mindreforbrug på budgetramme 2 på 0,4 mio. kr.

For budgetramme 1 alene gælder det, at virksomhederne har haft et mindreforbrug på 4,2 mio. kr., mens posterne under øvrig udvalgsramme, samlet set har haft et merforbrug på 3,9 mio. kr.

Mindreforbruget på virksomhederne ligger primært på de to poster Distrikter, og på Forebyggelse og Aktivitetscentre. Distrikterne endte året med et mindreforbrug på 4,2 mio. kr. og Forebyggelse og Aktivitetscentre med et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. Til gengæld var der et merforbrug på Hjælpe-midler på 2,2 mio. kr.

Merforbruget på øvrig udvalgsramme ligger primært på posterne Mellekomm. Afr. & statsrefusion 5,4 mio. kr., Hospice, plejetakst for færdigbehandlede og plejeløn til pårørende 1,7 mio. kr. samt Tilskud bemyndiget af Psykiatri og Handicap 1,7 mio. kr.

For anlægsmidler gælder, at der overføres et merforbrug på 3,7 mio. kr. til 2019 for Præstø Multicenter, samt overførsel af et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. til 2019 til nyt plejecenterkøkken på Fanefjord. Anlægget vedrørende Skovbo - klimaskærm og varmecentral lukkes i 2018.

Hvad nåede vi i 2018

Et samlet overblik over driften af området

Revisionsfirmaet BDO gennemførte en samlet analyse af området og vurderede det som effektivt og veldrevet med et potentiale for yderligere effektivisering på 2,7 til 7,7 mio. kr.

Resultater fra undersøgelsen blev løbende taget til efterretning. Og de ændringer og tilpasninger, der kunne iværksættes er blevet det i 2018, hvor effekten fortsætter i 2019. Dertil kommer at området deltager i Projekt Reduktion af sygefravær i ældreplejen fra 2018.

Målet er at nå et fravær på 6 % eller derunder og samtidig opretholde det sociale ansvar, uddannelsesforpligtelsen og fleksibilitet på arbejdspladserne.

Opgaveflytning fra sygehusene

2018 var endnu et år med yderligere opgaveflytning til hjemmeplejen og til plejecentre fra psykiatrisk sygehus og somatiske sygehuse. Indsatsen for at undgå unødige genindlæggelser er blevet højt prioriteret ved at sikre rehabilitering, sundhedsfremme og forebyggelse, samt tidlig indsats og opsporing i sygeplejen. Det stiller store krav til de ansattes kompetencer og til organisering i al almindelighed.

I kommunerne behandles mange af de alvorligt syge, og der drages omsorg for de kronisk syge. Der gøres en indsats for at medvirke til, at de ældste holder deres funktionsniveau så højt som muligt og så længe som muligt. Indsatsen fra 2017 er fortsat uændret i 2018, hvor det korrigerede budget tog højde for udviklingen i demografien, og de tilførte puljemidler fra staten blev anvendt direkte til indsatser sammen med borgerne bl.a. Værdighedsmilliarden.

Opgaveflytning fra sygehusene har haft nogen effekt på behovet for pleje, omsorg og praktisk hjælp for de under 80-årige, hvor de over 80-årige oplevede et mindre fald i den ugentlige visitation.

De 18 til 65-årige var i uge 40 i 2017 visiteret til 3,85 time i gennemsnit om ugen. I samme uge i 2018 var de visiteret til 4,08 time. De 65 til 79-årige var visiteret til 5,46 time i gennemsnit om ugen i 2017. I samme uge i 2018 visiteret til 6,05 time. De over 80-årige var visiteret til 6,03 time i gennemsnit om ugen i 2017. I samme uge i 2018 visiteret til 5,9 time.

Den nye sundhedsreform afventes med spænding. Og det forventes at den nuværende indsats uhindret kan fortsættes, da den er kosteffektiv og driftssikker.

Hindring af genindlæggelse

Strategien for at hindre genindlæggelser er at sikre, at akutindsats kontinuerligt udbygges. Det er nødvendigt for at imødegå udviklingen, hvor det nære sundhedsvæsen er rykket ud i kommunerne. Der er særlig opmærksomhed på effektiv og klog myndighedsvaretagelse i forbindelse med sygehusindlæggelser. Det betyder, at udskrivelser varetages, så patienten modtages i eget hjem, på aflastningsplads eller på akutplads, hvor den første uge sker under de samme forhold som under en sygehusindlæggelse. I den første uge efter udskrivelse afklares hvilken hjælp og hjælpemidler, det er nødvendigt at bevilge eller udlåne, og hvilken rehabilitering der kan sættes i gang.

En af indsatserne for at understøtte pleje og behandling af de mest syge var i 2018 at fortsætte med udviklingen af akutstuerne på Multicentret i Præstø og fortsætte pilotprojektet TOBS i distrikt Præstø. TOBS er implementering af det digitale redskab til Tidlig Opsporing af Begyndende Sygdom. Programmet har også i 2018 haft visse børnesygdomme og har afventet leverandørens tilpasning af programmet, set i forhold til at Fælles Sprog 3 implementeres. Når problemerne er løst, vil programmet blive implementeret i øvrige distrikter i løbet af 2019 og 2020.

Velfærdsteknologi

Strategien i Afdeling for Pleje og Omsorg er at velfærdsteknologi til brug for akut behandling og informationsteknologi først afprøves i Distrikt Præstø, inden det føres ud til andre distrikter. Det sker for at undersøge om teknologi og programmer er modne nok til blive implementeret.

Anden velfærdsteknologi implementeres målrettet den enkelte borger, og er derfor bredt forankret i hele kommunen. Et eksempel er vasketoiletter og loftlifte, og enkelte spiseroboter er ligeledes bevilget.

Afdelingen sørger fortsat for at indsatsen med at anvende velfærdsteknologi sker klogt. Dvs. hvor nytteværdi er så stor at omkostningen til hjælpemidlet er lavere end gevinsten fra at hjælp til pleje, sygepleje og omsorg kan reduceres. Det er et væsentligt princip ved bevilling af velfærdsteknologi, at et hjælpemiddel skal kunne tjene sig selv ind i løbet af ½ år - og borgeren skal være berettiget til hjælpemidlet.

Fælles Sprog 3

I 2017 blev projektorganisering og planlægning af implementering af Fælles Sprog 3 for 2018 aftalt. Vordingborg kommune blev teknisk implementeret ved DXC, som er Vordingborg kommunes leverandør af det digitale omsorgssystem. Vordingborg Kommune var med i bølge 1 af Fælles Sprog 3 med start på implementering februar 2018. Et tidspunkt med forsinkelse og forventning om at alle borgere er tilknyttet Fælles Sprog 3 i løbet af 2019.

Implementeringen betyder en total omlægning af alle borgeres data og helt ændrede arbejdsgange i myndighedsteams og i virksomheder. Særligt i Afdeling for Pleje og Omsorg, men også i Afdeling for Sundhed og i Psykiatri og Handicap. Implementering er samtidig en re-visitation og tilsyn af samtlige borgere, som får personlig pleje og praktisk hjælp af kommunale som private leverandører.

Vordingborg Kommune valgte at fastholde DXC som leverandør og vente med at gå i udbud af omsorgssystemet til tidligst i 2019. (Hvilket i så fald sker i samarbejde med andre kommuner via den fælleskommunale digitaliseringsforening DIGIT).

Det har været en klog prioritering, da øvrige omsorgssystemer på markedet har vanskeligt ved at understøtte den fulde organisatoriske gevinst af Fælles sprog 3.

Krav til kompetencer og efteruddannelse

Siden 2017 har arbejdet med at kunne leve op til de nye og voksende krav fra Sundhedsstyrelsen i forhold til dokumentation og kvalitetssikring fundet sted. Årshjul for kompetenceudvikling er fulgt, og der har bl.a. været et særligt fokus på ernæringsindsats, på forebyggelse af tryksår og på faldforebyggelse. Derudover har tværsektorielle uddannelsesindsatser fundet sted. Bl.a. en udbygget indsats med uddannelse og kompetenceudvikling af sygeplejersker og øvrige ansatte: Deltagelse i to forskellige tværsektorielle indsatser 1) Fælles skolebænk - med Region Sjælland og kommunerne dvs. Diplom- og Akademiuddannelse på demensområdet for sygeplejersker, ergoterapeuter og lignende faggrupper. 2) 4 kurser af 5 dages uddannelsesforløb for en gruppe på 400 ansatte i kommuner og sygehuse i Region Sjælland i Geriatri, herunder demens. Derudover havde Sundhedsstyrelsen bevilget penge til en udbygget akutindsats i 2018 bl.a. med uddannelse af sygeplejersker med diplom i akut sygepleje.

Rekruttering af ansatte

Rekruttering af ansatte har også i 2018 været udfordret og er det stadig indenfor alle faggrupper. Vordingborg Kommune er anerkendt som en attraktiv og kompetent arbejdsplads, men der uddan-

nes færre indenfor området, end der er brug for. Vordingborg Kommune rekrutterer til alle uddannelsespladser, men der har i perioden før 2016 og igen ultimo 2018 været en del udfordringer med rekruttering til erhvervsuddannelser. Der har ikke siden 2016 været udfordringer med at elever fuldender deres uddannelse, de kommer godt igennem.

Vordingborg Kommune udviklede i 2016 Vordingborg Modellen SOSU-KLAR, der i 2017 var fuldt implementeret og fortsætter. Vordingborg Modellen betyder at ca. 50 ledige hvert år kommer i 12 til 14 måneders "mesterlære" for at blive parat til at gennemføre en SOSU-Uddannelse på vokselevløsn. Derudover fortsættes den vellykkede indsats for at mindske fravær hos eleverne og sikre øget gennemførelse på erhvervsuddannelserne. Fraværet i 2018 for social- og sundhedsassistentelever var 5,3 %, og for social- og sundheds-hjælpelever 5,8 %.

Det sunde liv

Den samlede forebyggende, sundhedsfremmende og rehabiliterende indsats har haft tydelig effekt også i 2018. En stadig større gruppe af de ældste lever et aktivt liv og får tilstrækkelig hjælp med det årlige forebyggende besøg af seniorkonsulenterne og den rehabiliterende indsats, der udføres i plejen med rådgivning og vejledning fra ergoterapeuter og fysioterapeuter i det rehabiliterende team. Gennemsnitlig 1200 borgere er hvert år aktive med bevægelse mv. på diverse hold og de nyder samværsmulighederne i aktivitetscentre og caféer. Ensomhed modvirkes og flere af deltagerne involverer sig i det frivillige liv på plejecentrene. Hovedprincip i alle indsatser er, at borgeren skal føle sig set, hørt og forstået, og skal udfordres og begejstres.

Der opleves i det daglige stor glæde hos deltagere i de forskellige aktiviteter og netværk, og der skabes nye sociale relationer. Fortællinger fra hverdagen er jævnligt gengivet på de sociale medier eller de skrevne medier eller i TV Øst. Der blev i 2018 udbygget med formidling på YouTube og på infotavlerne på plejecentrene. Løsningen med små film på YouTube vil i 2019 blive lagt på en anden formidlingskanal som følge af dataforordningen.

Samarbejde på tværs og fravær

Generelt set er samarbejde på tværs af afdelinger, nye aktører og nye opgaver implementeret efter princippet om lavest mulige effektive omkostningsniveau.

Fravær i 2018 steg til 6,8 % mod 6,2 % de foregående to år.

Fraværet er en samlet opgørelse for administration og myndighed, samt for alle virksomheder for samlet set 1.059 ansatte. Af disse var fraværet i de administrative teams og i myndighedsteams på i alt 35 ansatte på 1,3 % mod 1,7 % i 2017. Det er bortset fra Vordingborg Havn med 6 ansatte det laveste fravær i Vordingborg Kommune i 2018.

4.5 UDVALGET FOR SOCIAL OG PSYKIATRI

Politikområde: Psykiatri og Handicap

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	151,5	157,1	156,8
Korrigeret budget	158,9	170,7	178,5
Regnskab	156,2	166,7	167,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-2,7	-4,0	-11,3

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for Psykiatri og Handicap viser et mindreforbrug på 11,3 mio. kr. Mindreforbruget er sammensat af et mindreforbrug på 10,1 mio. kr. på budgetramme 1 og et mindreforbrug på 1,2 mio. kr. på budgetramme 2. Mindreforbruget på budgetramme 1 fordeler sig med 6,3 mio. kr. på den øvrige udvalgsramme og 3,9 mio. kr. på virksomhederne samt et merforbrug på 0,1 mio. kr. til projekter.

Afvigelserne på den øvrige udvalgsramme under budgetramme 1 skyldes især et mindreforbrug på botilbud til midlertidigt ophold efter servicelovens §107. I løbet af 2018 har området fået bevilliget tillægsbevillinger af to omgange til dækning af særligt dyre sager på området. I forbindelse med fordelingen af puljen til det specialiserede socialområde fik området tildelt 12,7 mio. kr. og i forbindelse med udmøntning af den båndlagte pulje fra overførslerne fra 2017-2018 fik området tilført 6,4 mio. kr. Efterfølgende er en af de særligt dyre sager flyttet til regionalt regi, hvor Vordingborg kommune ikke bærer betalingsforpligtelsen, hvilket generer et mindreforbrug.

Virksomhederne havde under ét et mindreforbrug på 3,9 mio. kr. ud af et bruttodriftsbudget på 284 mio. kr.

Hvad nåede vi i 2018

Afdeling for Psykiatri og Handicap har tidligere ønsket at etablere ét center på bo og naboskabsområdet, som kan understøtte borgerens hele liv. Dette center er i 2018 blevet en realitet.

De to Bo og Naboskaber og Vordingborg Sociale Virksomhed blev fra 1. januar 2018 samlet i et center. Herved kunne vi fortsætte vores Centerstrategi, hvor vi i 2014 samlede virksomhederne indenfor Socialpsykiatrien i Center for Socialpsykiatri. Autismeområdets tilbud har hele tiden været samlet i Autismecentret. Herudover har vi den fælleskommunale Synscentral, som drives af Vordingborg Kommune på vegne af de 5 kommuner Faxe, Næstved, Guldborgsund, Lolland og Vordingborg Kommune. I alt er der 628 medarbejdere ansat på området, hvilket giver 555 årsværk i alt. Formålet med Centerstrategien er at fokusere på borgerens hele liv - bolig, beskæftigelse og/eller uddannelse og det sociale liv. Organiseringen i centre skaber basis for bedre sammenhæng og samarbejde på tværs og understøtter, at fagligheden og kerneopgaverne kvalificeres af en højere grad af fælles logik, der skabes gennem åbenhed, faglighed og samarbejde. Dette øger det faglige udviklingsarbejde og øger mulighederne for specialisering og faglig sparring på tværs. Det sker ved at styrke den strategiske og tværgående ledelse mellem de forskellige tilbud i det enkelte center, ligesom det danner afsæt for at udvikle tværgående ledelse på tværs af centrene. Det øger igen grundlaget for samarbejdet med andre samarbejdspartnere såvel indenfor som udenfor kommunen.

Det giver flere og mere fleksible tilbud i takt med borgernes behov og giver derved også mulighed for at yde stærk faglig støtte til et lavere omkostningsniveau.

Overordnet viser ECO-nøgletal et lavt udgiftsniveau sammenlignet med andre kommuner. Det skyldes, at vi gennem en lang årrække har haft meget stort fokus på ændring af egne tilbud, med baggrund i strategien "Mere for mindre" samtidig med en meget stram visitation.

Projekt Centerstrategi 2.0. blev også sat i gang i 2018.

Dette er en udviklingsproces, som har til formål at:

- understøtte hvert af de 3 centre, samt Synscentralen i at få centerstrukturen godt implementeret.
- bidrage til udvikling af det ledelsesmæssige samarbejde og opgaveløsningen både indenfor centrene og på tværs af Psykiatri og Handicap.

Projektets deltagere indgår i tæt samarbejde med ledelsen i de enkelte centre for afklaring af ønsker til en udviklingsproces.

Projektet har i første omgang koncentreret sig om at levere en indsats til Center for Socialpsykiatri. Der er bl.a. sat fokus på at højne kvaliteten af den faglige dokumentation og udvikle det professionelle samarbejde mellem Center for Socialpsykiatri og myndigheden.

Et eksempel på konkret udviklingstiltag er udpegning af ressourcepersoner i hver enhed under Center for Socialpsykiatri. Ressourcepersonerne er rekrutteret fra den enkelte enheds medarbejderstab og skal fungere som nøglepersoner i forhold til faglig dokumentation. De har til opgave at sikre kvaliteten af de pædagogiske handleplaner og være bærere af en læring og refleksionskultur i centret. Udviklingstiltaget understøttes af en faglig koordinator fra Center for Socialpædagogik, som har stor erfaring med dokumentation af det pædagogiske arbejde.

Der har også været sat et endnu større fokus på velfærdsteknologi i vores tilbud i 2018, hvor der har været afsat ressourcer til en fuldtidsansat, der arbejder med velfærdsteknologi i Center for Socialpædagogik. Det har resulteret i en stor udbredelse af systemet Interaktiv BorgerGuide, der blev afprøvet på én enhed i 2017 og i 2018 og er blevet udbredt til en stor del af de resterende enheder i 2018. Derudover har 25 medarbejdere i Center for Socialpædagogik været på et tredages kursus i "Velfærdsteknologi i det daglige omsorgsarbejde".

Der er også arbejdet på projektet "Metodehuset". Metodehusets formål er, at beskrive de faglige tilgang og de metoder, der benyttes i Center for Socialpædagogik - Bo, Liv og Job.

Hvordan processen er, fra kerneopgaven til det praktiske arbejde i hverdagen.

Her opsættes den faglige opbygning af centret i en model der metaforisk illustrerer, at centret er et hus, der er bygget på en brugerflade til fordel for borgerne.

I marts 2018 åbnede Vordingborg Sociale Virksomheds butik i Stege.

Da butikken i Vordingborg har været en stor succes, har der været ønske om, at Stege by også får glæde af en lignende butik. I butikken vil VSV's egen produktion, som spænder vidt mellem keramik, trævarer, strikvarer, æblemost og meget mere, sælges. Butikken tilbyder mangeartede arbejdsopgaver for borgerne. Alle arbejdsopgaver er tilpasset den enkelte borger og har til formål at udvikle faglige og sociale kompetencer.

I starten af 2018 indgik Center for Socialpædagogik et projektsamarbejde med Gerlev Center for Leg og Bevægelse, støttet af Trygfonden, omkring implementering af HandiLeg som et socialt og pædagogisk redskab til at fremme fysisk aktivitet i hverdagen. HandiLeg har fokus på livskvalitet

gennem leg og sjov. Henover foråret og sommeren har 25-30 borgere og medarbejdere deltaget i seks kursusdage, hvor de er blevet introduceret til HandiLeg og afprøvet metoden i dagligdagen. Samarbejdet fortsætter med brugerinddragende besøg på de enheder, der har været på kursus. Fremover er det meningen, at de andre enheder i Center for Socialpædagogik skal introduceres til HandiLeg af deres med-kolleger og med-borgere.

Sundhedsstyrelsen inviterede ultimo 2017 landets kommuner til at ansøge om puljemidler til projekter, der videreudvikler og styrker de kommunale sundhedsindsatser med særligt fokus på ældre medicinske patienter og udsatte grupper. Afdeling for Psykiatri og Handicap søgte i december 2017 om midler til et projekt med titlen "Styrkelse af den sundhedsfaglige indsats på bosteder og bosteds-lignende tilbud". Afdeling for Psykiatri og Handicap har fået bevilget i alt 912.000 kr. til projektet, som skal gennemføres i 2018 og 2019. 1. maj 2018 ansatte afdelingen en projektsygeplejerske til gennemførelse af projektets aktiviteter.

Sygeplejersken har fokus på øge medarbejdernes viden om bl.a. "de 12 sygeplejefaglige problemområder", sygdomme, medicinsk behandling af psykiske lidelser og påkrævet kontrol af borgere i medicinsk behandling. Sygeplejersken skal ligeledes bidrage med faglig sparring til pædagoger og social- og sundhedsassistenter i konkrete borgerforløb.

I sommeren og efteråret 2018 har der været gennemført en brugerundersøgelse blandt de borgere i Center for Socialpsykiatri, der modtager § 85-støtte. Brugerne blev spurgt ind til kvaliteten af den støtte, de modtager, kvaliteten i tilrettelæggelsen af støtten samt deres vurderede udbytte af støtten. Resultaterne er meget positive, dog var der en lav svarprocent. Brugerundersøgelsen har været den første af slagsen, og med erfaringerne fra den første undersøgelse, er det planen, at undersøgelsen skal gennemføres hvert år fremover.

Der er i KL fokus på implementering af elektronisk kommunikation på det sociale område og KKR-digitaliseringsnetværket er derfor ved at blive udvidet med flere repræsentanter fra de sociale områder i alle fem regioner. Netværket drøfter den elektroniske kommunikation, herunder håndtering af diverse MedCom standarder, kommunale it-strategier m.m.

Netværket er en rådgivende gruppe og har ikke mandat til at vedtage noget, men gruppen har dog en meget vigtig funktion ift. sparring med både KL og MedCom omkring nye tiltag samt håndtering af eksisterende. En konsulent fra Afdeling for Psykiatri og Handicap i Vordingborg Kommune er blevet udpeget som repræsentant fra socialområdet for de sjællandske kommuner i KL's KKR-digitaliseringsnetværk.

Derudover er følgende sket på det sundhedsfaglige område

- Fortsat fokus på at styrke samspillet mellem den pædagogiske og den sundhedsfaglige indsats i vores virksomheder. Der er ansat en sygeplejerske mere i Center for Socialpædagogik og to sygeplejersker i Center for Socialpsykiatri.
- Gennemført endnu et tre dages medicinkursus for 30 medarbejdere i Center for Socialpædagogik.
- Gennemført undervisning i epilepsi med sygeplejerske fra Københavns Kommune.
- Udbygget samarbejdet med kommunens specialistsygeplejerske - både fra Pleje og Omsorg og Sundhed.
- Taget en lille del af FSIII i anvendelse for at sikre information på automatiske indlæggelsesrapporter til sygehusene.

- Begyndt at anvende korrespondancemeddelelser i samarbejdet med Psykiatrien Region Sjælland.
- Haft risikobaseret tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed på endnu et af vores botilbud.
- Fortsat kvalitetsudvikling af dokumentationen i såvel myndighed som i virksomhederne.
- Igangsat toårigt projekt på botilbuddene i Center for Socialpsykiatri med fokus på forebyggelse og tidlig opsporing af somatiske (fysiske) sygdomme hos udsatte borgere. Projektet er finansieret af Sundhedsstyrelsen.
- Alle medarbejdere har været på førstehjælpskurser - nogle på basiskursus men de fleste på opfølgingskursus.
- Afdelingen deltager i flere nationale følgegrupper og en styregruppe i KL og MedCom regi med henblik på kvalitetsudvikling af brugen af FMK (Fælles Medicinkort) og udbredelse af digital kommunikation på det sociale område.

4.6 UDVALGET FOR PLAN OG TEKNIK

Politikområde: Trafik, Park og Havne

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	79,6	79,8	117,6
Korrigeret budget	64,4	84,1	122,6
Regnskab	62,7	80,7	123,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,7	-3,4	0,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Plan og By

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	2,0	2,0	2,1
Korrigeret budget	1,8	2,2	2,1
Regnskab	1,6	1,4	1,2
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,2	-0,8	-0,9

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Ejendomscenter

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	0,6	57,8	53,9
Korrigeret budget	60,1	58,9	55,9
Regnskab	58,8	57,8	56,3
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,3	-1,1	0,4

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 udviser et regnskab i balance, hvor der ikke er mer/mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget.

Regnskabet fordeler sig med et overskud på budgetramme 1 fordelt med et mindreforbrug på 1,6 mio. kr. på Trafik, Park og Havne og 0,9 mio. kr. på Byfornyelse. Omvendt er der et merforbrug på 0,4 mio. kr. på Ejendomscenteret. På budgetramme 2 er der et merforbrug på Trafik, Park og Havne, vintertjenesten på i alt 2,1 mio. kr.

Trafik, Park og Havne

Året endte med et mindreforbrug, som hovedsageligt skyldes merindtægter for vintertjenesten, som er væsentlig større end budgetteret. I 2018 har afvandingen forsat fyldt meget på grund af flere års efterslæb på området. Et ikke-planlagt afvandingsprojekt i Kostræde Banker i forbindelse med Vordingborg Forsynings arbejder i området, har øget omkostningerne væsentligt. Derudover har det ikke været muligt at skifte slidlag på op til flere klasse 6 veje, hvor både slidlag på kørebane og fortov skal skiftes, da forsinkelse på levering af kantsten betyder at levering først kan ske i foråret 2019. I

2018 fortsatte udskiftningen af de ældste gadelamper til ny LED-belysning, som bruger meget mindre strøm. Dette vil på kort sigt give besparelser på belysningen og driften af denne. Også renoveringen af stadionhuset ved boldbanerne i Vordingborg fortsatte i 2018.

Kørselsområdet var næsten i balance med et lille merforbrug på 0,18 mio. kr. (0,4 %), som især skyldes at Flextur-ordningen blev dyrere end forventet. I forhold til 2017 er antal ture øget med 11 % og gennemsnitsprisen pr. tur et øget med 12 %. Merforbruget på Flextur blev næsten opvejet af andre besparelser, især lægekørsel.

Vinteren har i 2018 ikke været så mild, hvorfor der er et merforbrug på dette område.

Samlet set har de kommunale havne haft et merforbrug i 2018.

Sæsonen har været særdeles god med mere end 22.000 gæster i kommunens lystbådehavne og mere end 30.000 sejlene enheder på færgerne IDA. Det er den bedste sæson i flere år. Det gode vejr har spillet en stor rolle. Samtidig skal det heller ikke underkendes, at kommunens lystbådehavne af gæsterne bedømmes som generelt velfungerende og anbefalelsesværdige, og at indsatsen ude på havnene aktivt understøttes af vores markedsføring.

Havnene har haft forhøjede personaleomkostninger i 2018 pga. omrokninger og udskiftninger, sygdom og påbegyndt generationsskifte. Bommene ved slæbestederne har givet problemer i 2018, hvorfor indtægterne herfra har været lavere end forudsat. I 2018 lykkedes det heller ikke at få gendulejet Skipperkroen i Præstø. Dette har tillige givet en nedgang i indtægter.

I 2018 har der fortsat været store anlægsprojekter på havne og veje samt involvering i store planlægningsprojekter. Istandsættelse af broer og toiletter har ligeledes været i fokus i 2018.

Plan og By

Der har været et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. 0,5 mio. kr. vedrører Attraktive byggegrunde, hvor der netop har været gennemført et forsøgsprojekt i Præstø, som afventer evaluering inden der tages stilling til anvendelsen af mindreforbruget. Mindreforbruget på 0,4 mio. kr. på Byfornyelse skyldes, at der er modtaget refusion for afholdte udgifter i forbindelse med skimmelsvampsager fra tidligere år.

Ejendomscenter

Året endte med et merforbrug på 0,4 mio. kr., som hovedsageligt skyldes, at der har været et væsentligt større behov for at vedligeholde den decentrale bygningsmasse end forudsat i budgettet. Mindreforbruget i forbindelse med energioptimering har ikke været stort nok til at dække det nævnte merforbrug.

Hvad nåede vi i 2018

Trafik, Park og Havne

I 2018 har der været en del udfordringer på vejafvanding, hvor der har været stort fokus på at sikre afvandingssystemer ved rettidig brønd sugning, spuling af ledninger og renovering af anlæg. På Nyord blev renoveringen af kloakstrenge gennemført i 2018. Renoveringen afsluttes foråret 2019.

På grund af den varme sommer blev sommerblomster, nyplantede træer og enkelte boldbaner vandet ekstra meget.

En større omlægning af Vordingborg Stadion kostede ekstra ressourcer i forhold til planlægning og drift.

I 2018 blev Præstø by kortlagt for henkastet affald. Som Vordingborg by i 2016 og Stege i 2017 var resultatet yderst tilfredsstillende, 87 % af de adspurgte borgere er tilfredse med kommunens renholdelsesstandard. Præstø har dermed det bedste kortlægningsresultat i gruppen af sammenlignende kommuner.

I 2018 fortsatte testen af intelligente løsninger. Der blev bl.a. investeret i en drone, som indtil videre har løst opgaver i forbindelse med kortlægning af ukrudtsudbredelse og vandløbs forløb.

Der er ligeledes investeret i affaldsspande med sensorer, så affaldsspandene først tømmes, når de er fyldte.

De offentlige busruter og skolebusruterne havde i 2018 en forholdsvis uændret drift i forhold til 2017. Dog har broarbejder langs jernbanen medført ruteomlægninger. Dette vil fortsætte ind i 2019. Jungshoved lokalråd rapporterer om en fortsat interesse for at anvende delebilsordningen. Der er fortsat stor opmærksomhed fra medier og andre kommuner. Kørselskontoret fik i december nyt planlægningssystem, som i løbet af det kommende år forventes at gøre den individuelle visiterede kørsel mere smidig, da sene afbestillinger bedre kan udnyttes til andet kørsel.

Lystbådehavnene har i 2018 fået afsluttet installation af nyt og forbedret WiFi på havnene, så der nu er et bedre netværk. Lystbådehavnene har tillige fået et nyt samarbejdsgrundlag med nye lokale havneudvalg på hver havn og et tværgående havneråd. Arbejdet med nye og mere ensartede ordensreglementer er nået en foreløbig afslutning med udkast til nye reglementer. Det er besluttet at nedlægge bommene i alle slæbestederne pga. den utilfredsstillende og ustabile drift i 2018. I 2018 har lystbådehavnene tillige sat øget fokus på sit turismearbejde med turistkontorer ude på flere havne og en øget indsats på markedsføring på flere platforme, herunder nyhedsbreve, kommunens hjemmeside og sociale medier.

I 2018 er cykelstien på Næstvedvej fra Fuglebækken til kommunegrænsen blevet totalrenoveret med helt ny asfalt. Det er en strækning på 6 km.

Dele af etape 2 i erhvervsområdet ved Afkørsel 41, er blevet byggemodnet, så det er klar til salg.

Den nye vej ved Sct. Clemensvej over jernbanen er i efteråret 2018 åbnet for trafik, så bilerne fra Kastrup ikke længere skal forbi skolen og børnehaven for at komme ud til Næstvedvej.

Forlængelsen af Valdemarsgade til Næstvedvej er åbnet for trafik. Der er etableret cykelsti og fortov på hele strækningen.

Den nye bro på Kaj Lykkes Vej i Lundby er åbnet for trafik. På den nye bro er der etableret cykelbaner, så det nu er mere trygt, at cykle over broen.

Plan og By

Udgifter i forbindelse med skimmelsvampsager har i 2018 været reduceret til kun at omfatte eksisterende sager. Det forventes, at der vil være øget aktivitet i 2019 på dette område, efter ansættelse af boligsocial koordinator.

Der har i 2018 været afholdt Bygningskulturens dag samt uddeling af arkitektur- og bevaringspriser.

I 2018 har der inden for rammen af "attraktive byggegrunde" været gennemført et mindre forsøgsprojekt "Fra ældre parcelhus til moderne familiebolig", hvor to parcelhuse fra 1960'erne har fået udarbejdet skitser til forskønnelse og modernisering af parcelhuset. De udarbejdede skitser vil blive udstillet på biblioteket i Præstø.

Ejendomscenter

Ud over nye og fortsat igangværende anlægsaktiviteter i 2018 tilstræbes det ved bygningsvedligeholdelsesarbejder, udvendigt som indvendigt i kommunens bygninger, til stadighed at opnå synergi med andre vedtagne anlæg og anlægspuljen til energibesparende foranstaltninger, for på denne måde at opnå fuld effekt af de samlede økonomiske investeringer i kommunens bygningsmasse.

Prioritering, af til rådighed værende økonomi, tager udgangspunkt i vedligeholdelsesregistreringer af de kommunale bygninger, som blev igangsat tilbage i 2008. Der foretages løbende bygningssyn, dog minimum hvert tredje år, for til stadighed at have overblik over kommende vedligeholdelsesarbejder. På den baggrund opdateres bygningernes vedligeholdelsesstand og muliggør prioritering af arbejder i forhold til den afsatte økonomi. Bygningsvedligehold, energistyring og økonomi, herunder prioritering af arbejder, styres samlet i Ejendomscenterets digitale vedligeholdelsesdatabase, digitalt bygningsdata (DBD). Der er samtidig fokus på ikke at foretage investeringer i ejendomme, der ikke forsat forventes at skulle anvendes i kommunalt regi.

Idet budget til bygningsvedligehold alene giver mulighed for at vedligeholde bygningsmassen på et lavt niveau, er det primært, mindre facade- og tagrenoveringer, vinduesudskiftninger, daglig almindelig vedligehold og akut- og forebyggende bygningsgenopretning, der har præget bygningsvedligeholdelsesindsatsen i 2018. Det har således ikke været muligt at gennemføre større planlagte tagrenoveringer indenfor den afsatte ramme til bygningsvedligehold. Endvidere har der været sat fokus på optimering af tekniske installationsanlæg set i sammenhæng med energibesparende foranstaltninger.

Der er i 2018 investeret i energibesparende tiltag, for ca. 7,5 mio. kr., i kommunens ejendomme med en samlet besparelse på ca. 0,65 mio. kr. i energibudgettet til følge. De gennemførte tiltag er beregnet til at udløse en årlig tilbagevendende CO₂ besparelse på cirka 295 ton. Der er i 2018 sat ekstra fokus på udfasning af olie- og gasfyrede anlæg til fordel for vedvarende energikilder, som eksempelvis varmepumpeanlæg. Endvidere er der investeret i nye belysningsanlæg og optimering af ventilationsanlæg, styringer og pumper.

Ny energimærkning af kommunens bygninger, 125 ejendomme, igangsat i 2015 og afsluttet medio 2017, forventes at udvise potentiale til yderligere energibesparetiltag, således at kommunens energisparemål som virksomhed kan opnås.

På rengøringsområdet blev det, i efteråret 2017, besluttet at hjemtage rengøringen for delområdet Vordingborg og ny rengøringsafdeling, placeret i Ejendomscenteret, blev startet op. Den egentlige fysiske rengøring i eget regi, startede herefter med virkning fra d. 1. april 2018. Opstart har krævet store personalemæssige resurser, men tilbagemeldinger fra virksomheder og brugere har været meget positive. Endvidere er der stor tilfredshed blandt de 25 nyansatte med opstart, introduktion, information, ledelse og arbejdsmiljø. Den 1. januar 2019, hjemtages og opstartes etape 2, i Kastrup/Ndr. Vindinge, Lundby, Præstø, Stensved, Kalvehave og Mernområdet.

4.7 UDVALGET FOR KLIMA OG MILJØ

Politikområde: Byg, Land og Miljø

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	5,0	2,8	3,3
Korrigeret budget	6,6	6,9	6,7
Regnskab	5,2	1,1	4,2
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,4	-5,8	-2,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 udviser et samlet mindreforbrug/overskud på i alt 2,5 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det samlede mindreforbrug fordeler sig med et overskud på budgetramme 1 vedr. Byg, Land og Miljø fordelt med et mindreforbrug på 2,6 mio. kr.

På det brugerfinansierede område ses et merforbrug/underskud på 0,1 mio. kr.

Byg, Land og Miljø

Der er et samlet overskud på driften i Byg, Land og Miljø i 2018.

På vandløbsområdet er der et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. i 2018. Den ekstrem tørre sommer medførte et mindre behov for vedligeholdelsesarbejder. Siden Revisionen af regulativerne blev iværksat er det blevet klart, at kommunens mest udbredte regulativtype (arealkoteregulativerne) ikke længere kan anvendes som lovlig kontrolmetode for vandløbenes overholdelse af deres regulativmæssige skikkelse. Det tekniske forarbejde til regulativerne har derfor antaget et markant større omfang end antaget ved projektstart. Mindreforbruget på vandløbsområdet ønskes anvendt til tekniske forarbejder til de nye regulativtyper.

Der er et overskud på 0,3 mio. kr. på miljøbeskyttelse, fælles formål, hvilket skyldes der har været et mindre antal akutte miljøuheld. Der ønskes overført 0,25 mio. kr. heraf til genopførelse af Roneklint Fyr, som nedbrændte i slutningen af 2018.

Der er et mindreforbrug på Øvrig planlægning, undersøgelser og tilsyn. Indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse for Sydsjælland og Vordingborg er udført i 2018. Den resterende del af mindreforbruget ønskes anvendt til tekniske forarbejder til de nye vandløbsregulativtyper.

Hvad nåede vi i 2018

Byg, Land og Miljø

Aktiviteterne i afdelingen har gennem 2018 været præget af forberedelsen af anlægsarbejdet til den nye Storstrømsbro og renoveringen og opgraderingen af jernbanen som forberedelse til hurtigtog. Der er i den forbindelse ansat en koordinator til at forestå koordineringen af myndighedsopgaverne på området.

På affaldsområdet er størsteparten af ressourcerne blevet anvendt til indførelse af det nye indsamlingssystem med 7 materialer i 4 nye affaldsfraktioner hos husstandene.

Samling af al behandling af bygge-, natur- og miljøtilladelser i én afdeling har givet en hurtigere og bedre koordinering af borgernes og erhvervslivets bygge- og anlægsprojekter.

I forlængelse heraf har fokus været på at forbedre anvendelsen af digitale redskaber til at styre og koordinere myndighedsbehandlingen internt og eksternt i forhold til borgere og virksomheder. På erhvervsområdet er der satset på løbende at koordinere myndighedstilladelserne for hele teknik- og miljøområdet i en tværgående erhvervs task force, der mødes en gang om ugen. Der er blevet implementeret et digitalt høringsystem, der har strømlinet de interne høringsprocesser og forbedret koordineringen af myndighedsbehandlingen.

Afdelingen søger at fremme digitaliseringen af borgerbetjeningen. Initiativerne omfattede on-line hjælp til digitale ansøgninger, mulighed for tidsbestilling til forhåndsdialog og offentlig adgang via internettet til bygge- og miljøsager på de enkelte ejendomme.

Der er udført vandløbsvedligeholdelse på de offentlige vandløb herunder grødeskæring, tømning af sandfang og fjernelse af opståede spærringer bl.a. stormvæltede træer. Der er gennemført en række indsatser i relation til afvandingsproblemer knyttet til dræn.

Naturindsatsen har omfattet etablering af nye tiltag og pleje af eksisterende naturområder. Der er i 2018 igangsat 9 nye naturgenopretningsprojekter, bekæmpelsen af den invasive art kæmpe-bjørneklo på de kommunale arealer er fortsat, og på de private arealer er udstedelsen af påbud om bekæmpelse af kæmpebjørneklo blevet intensiveret. Rynket rose, der er en anden invasiv art, er bekæmpet på en række lokaliteter. Der er sket en løbende naturpleje på kommunale naturarealer, herunder bl.a. Jordbassinene, Trellemarken og Vintersbølle Overdrev. Plejen omfatter tilsyn med græsningssdyr, slåning af uønsket opvækst, hegnsvedligeholdelse mv.

Naturformidlingsindsatsen har i 2018 omfattet 60 ture/arrangementer. Aktiviteterne gennemføres i nær koordination med aktiviteterne i regi af Biosfære Møn.

På landbrugs- og virksomhedsområdet blev der udført i alt 223 tilsyn, hvilket er i overensstemmelse med kommunens tilsynsplan. Der blev udarbejdet i alt 10 miljøgodkendelser.

Med hensyn til byggesagsbehandlingstiden har Vordingborg Kommune i 1. halvår af 2018 ligget generelt i midten af feltet af kommunerne og betydeligt bedre end gennemsnittet når det gjaldt behandlingen af erhvervsager.

Indførelsen af det nye bygningsreglement BR18, der indebærer en række omfattende ændringer af reglerne, samt en betydelig stigning i byggeaktiviteten i kommunen, har dog medført, at sagsbehandlingstiden for byggesager i 2. halvdel af 2018 er gået betydeligt i vejret.

4.8 UDVALGET FOR BØRN, UNGE OG FAMILIE

Politikområde: Børn og Familie

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	143,4	144,9	132,3
Korrigeret budget	138,3	151,6	148,4
Regnskab	151,9	151,4	154,9
Afvigelse fra korrigeret budget	13,6	-0,2	6,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 udviser et merforbrug på 6,5 mio. kr. fordelt med et merforbrug på 6,9 mio. kr. på budgetramme 1 og et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. på budgetramme 2.

Udgiftsniveauet i 2018 er steget med 9,7 mio. kr. eller ca. 6,4 % fra regnskab 2017 til 2018, når PPR (6,2 mio. kr.) holdes ude af regnskab 2017, idet tilhørsforholdet for PPR pr. 1. juni 2017 overgik til politikområdet Skoler og derfor ikke indgår i 2018 regnskabet. Stigningen i udgiftsniveauet ses på områderne Familiecenter Kalvehave, med 1,4 mio. kr. og på området forebyggende foranstaltninger med 6,6 mio. kr.

Børn og Families samlede merforbrug er udtryk for et område med en udfordret styringspraksis. Dels er området kendetegnet ved en række vilkår som ikke kan styres – det gælder bl.a. antallet af underretninger og kommunens handleforpligtelse i sager, der indebærer vold eller overgreb, hvis antal er stigende.

Dels er områdets økonomi bundet af en, gennem mange år, cementeret og u hensigtsmæssig fordeling mellem udgifter til forebyggende foranstaltninger og anbringelser. Kort sagt er der i tidligere år ikke forebygget tidligt og effektivt nok, og derfor har kommunen relativt mange børn og unge i sene og forholdsvis indgribende foranstaltninger. Det er et langt, sejt træk at ændre billedet.

Merforbruget til forebyggende foranstaltninger er således udtryk for en øget faglig opmærksomhed på vigtigheden af tidlig forebyggelse, som desværre endnu ikke afspejler sig i et tilsvarende fald i anbringelsesudgifter.

Hvad nåede vi i 2018

Det specialiserede børne- og familieområde blev i maj 2018 lagt sammen med sundhedsområdet. Den nye organisering har styrket mulighederne for at arbejde videre med principperne om øget tidlig tværgående forebyggelse i samarbejde med almenområderne.

Arbejdet med tværfaglig sparring på skoler og i dagtilbud er en højt prioriteret praksis ligesom distriktsrådgivernes øvrige virke som bindeled mellem almenområdet og myndighedsafdelingen. Herudover er satspuljeprojektet Optimus, som indebærer et tæt samarbejde mellem sundhedspleje og sagsbehandlere om sårbare gravide, blevet en konkret løftestang for styrket indsats i barnets første 1000 dage.

Omorganiseringen har givet anledning til en række interne strukturændringer, som ventes at understøtte kvalitet og effektiv økonomistyring. Dels er det, med afsæt i bl.a. forskningsdata fra VIVE,

besluttet at omlægge det takstbaserede samarbejde mellem myndighedsafdeling og Familiecenter Kalvehave til en rammestyringsmodel baseret på dialog og systematisk opfølgning på effekt. Herudover er der i myndighedsafdelingen etableret et socialjuridisk team som er specialister i forhold til de mest komplekse sager med de mest indgribende foranstaltninger. Endelig er der i årets løb strammet op om visitationsprocessen, så sagerne altid vendes fra flere fagprofessionelle vinkler.

Samtidig med det langsigtede strategiske mål om at vende udgiftsbilledet mod forebyggelse fremfor anbringelse, har afdelingen i 2018 haft et særligt fokus på plejefamilieområdet som vil fortsætte i de kommende år. Plejefamilie er i de fleste tilfælde det kvalitativt bedste anbringelsestilbud, og det er afdelingens mål at sikre endnu flere og stabile forløb samt øget rekruttering af kompetente plejefamilier. Bedre vejledning og supervision af familierne er en del af strategien, og den understøttes af ny lovgivning på området om mere tilsyn og uddannelse. Som en målrettet understøttelse af udsatte børns sprogudvikling iværksatte afdelingen i 2018 projektet "Læs for Livet", som retter sig mod plejefamilier med mindre børn og Familiecenter Kalvehave. Projektet er eksternt finansieret.

Børn og familie har i 2018 aftalt og indledt et rådgivningsforløb med Socialstyrelsen. Forløbet bygger på gode erfaringer fra modelkommuner, som er lykkedes med at styrke den tværgående forebyggelse. Forløbet fortsætter ind i 2019 og henvender sig både til almenområderne og de specialiserede områder. På uddannelsessiden har alle faglige medarbejdere i Familiecenter Kalvehave opnået kompetencer i den evidensbaserede ICDP-metode, der understøtter samspillet mellem barn og voksen og borgerinddragelsen i den enkelte sag. Samme metode er under implementering i Dagtilbud.

Endelig har afdelingen i løbet af 2018 bidraget aktivt til planlægningen af kommunens kommende Ungeenhed, som fra april 2019 skal varetage myndighedsarbejdet og al koordinering for unge i alderen 15-25 år. 7 medarbejdere fra Børn og families myndighedsafdeling overflyttes til enheden, som er forankret i Afdeling for Borger og Arbejdsmarked.

Politikområde: Dagtilbud

Beløb i mio. kr. (netto)	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	137,9	136,6	139,9
Korrigeret budget	142,8	142,1	143,8
Regnskab	136,5	138,0	141,4
Afvigelse fra korrigeret budget	-6,3	-4,1	-2,4

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet på dagtiludsområdet viser et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. Mindreforbruget er sammensat af et merforbrug på 0,2 mio. kr. vedrørende dagplejen, et merforbrug på 0,8 mio. kr. vedrørende de integrerede institutioner og et mindreforbrug på 3,5 mio. kr. vedrørende den øvrige udvalgsramme.

Hvad nåede vi i 2018

Afdeling for dagtilbud og afdeling for skoler og PPR/Forebyggelse fusionerede den 1.maj 2018 og blev til Afdeling for Dagtilbud og Skoler.

Den 1. juli 2018 trådte en ny dagtilbudslov i kraft og Afdeling for Dagtilbud og Skoler har iværksat en to-årig tids- og procesplan i fire faser med tilhørende aktiviteter.

Frem til sommeren 2020 til skal alle dagtilbud udarbejde en lokal læreplan og omsætte et nationalt fastsat pædagogisk grundlag. Herudover pågår en proces med at beskrive de særlige kendetegn, som der er i Vordingborg Kommunes dagtilbud. Der er søgt og bevilliget puljemidler, som skal bruges til at styrke den faglige ledelse og uddanne dagplejere til pædagogiske assistenter. Der er også afsat midler til at holde læringsdage for pædagoger. Ved årsskiftet blev der sat gang i en større kompetenceudvikling af pædagoger og ledere i ICDP¹ (dette er beskrevet i et punkt på mødet i Udvalg for Børn, Unge og Familie den 5. december 2017). Kompetenceudviklingen har som primær formål at styrke relationskompetencer hos pædagoger og ledere i daginstitutioner og dagplejen både i forhold til arbejdet med børnene men særligt også i forhold til at styrke forældresamarbejdet. Denne kompetenceudvikling vil fortsætte i 2019.

Fokusområder for 2019

Det er væsentligt, at der fortsat er fælles retning for udvikling af dagtilbudsområdet i Vordingborg Kommune, hvor kommunens dagtilbud løbende udvikler deres praksis til gavn for børnene. Dagtilbudsområdet står stærkt funderet på det nuværende Fællespædagogiske Grundlag og det er centralt, at de grundlæggende værdier og gode praksisser, som grundlaget bygger på, tages med ind i arbejdet med den nye dagtilbudslov og omsættelsen af det nationale pædagogiske grundlag. Derudover er det vigtigt, at området udvikler sig som et fælles væsen med et lokalt præg, så der sikres kvalitet på tværs af dagtilbud.

Det er væsentligt, at det almene pædagogiske arbejde har fokus på det enkelte barn og gennem en struktureret praksis og gode læringsmiljøer øger alle børns læringspotentiale og samtidig styrker indsatsen for børn i udsatte positioner.

I arbejdet med den fortsatte udvikling af dagtilbudsområdet er der en række særlige fokusfelter for perioden 2019-2022:

1. Der vil være et målrettet og systematisk arbejde med tidlig opsporing og målrettet pædagogiske indsatser for børn i udsatte positioner.
2. Der vil være et målrettet og systematisk arbejde med børnenes sproglige udvikling i dagtilbud og skoler.
3. Det flerfaglige samarbejde skal styrkes yderligere ved at kvalificere arbejdet i den flerfaglige sparring i det enkelte dagtilbud.
4. Vi vil fortsætte med at uddanne pædagoger og ledere med det formål at understøtte forældrene efter behov gennem konkret vejledning og lokal forankret vejledning med udgangspunkt i metoderne fra de 8 samspilstemaer og ICDP.
5. I lighed med folkeskolen i Vordingborg kommune, iværksættes et kompetenceudviklingsforløb for alle dagtilbudsledere. Forløbet sigter imod en fornyet form for faglig ledelse, hvor faglig ledelse er ledelse af den faglighed, der indfrier mål og forventninger formuleret i den nye nationale dagtilbudsreform *Stærke dagtilbud* og Vordingborg kommunens mål, strategiske planer og forventninger til dagtilbudsområdet. Dette inkluderer som det centrale element, at de enkelte ledere og deres institution udformer og implementerer en lokal styrket læreplan.

---

¹ <https://relationspsykologi.dk/icdp>

6. Daginstitutionerne og skoler skal i fællesskab udvikle rammer og indhold i overgangsarbejdet, så børnene føler sig trygge og parat til overgangen fra dagtilbud til skole.
7. Forældresamarbejdet og den gensidige dialog skal løbende styrkes, så forældrene er involveret i barnets dagtilbud og herigennem skaber en øget sammenhæng mellem barnets hverdag i hjemmet og i dagtilbuddet.

Politikområde: Skoler

Beløb i mio. kr.	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	376,6	351,0	365,9
Korrigeret budget	367,7	365,0	373,8
Regnskab	354,3	355,0	360,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-13,4	-10,0	-13,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 udviser et mindreforbrug på 13,8 mio. kr. hvoraf virksomhederne udgør 3,6 mio. kr. og fællesområdet 10,2 mio. kr.

Udgiftsniveauet i 2018 er steget marginalt ift. forbruget i 2017, hvilket primært skyldes at overflytningen af PPR fra Børn og Familie til Skoler skete midt i 2017, hvorfor dette først har haft fuld økonomisk effekt i 2018.

Der er mindreforbrug på alle virksomheder undtagen Præstø Skole. De største mindreforbrug på virksomhederne ses på Gåsetårnskolen og Svend Gønge-skolen.

Mindreforbruget på fællesområdet ses primært på nedenstående områder:

- Kompetenceløft (5,4 mio. kr. i mindreforbrug), det har ikke været muligt at anvende alle kompetenceløftsmidlerne i 2018, da dette ville trække for mange lærere væk fra undervisningen. Derudover er der modtaget tilskud på 5 mio. kr. fra A. P. Møller Fonden i 2018 vedr. projektet "Forankring i praksis", som dækker udgifter affholdt i perioden 2015-2018. Tilskuddet er med til at øge mindreforbruget på området med 0,8 mio. kr. Der satses fremadrettet på mere lokale kompetenceløfts forløb, hvor skolerne kan melde ind med ønsker ift. hvilke kursus-, uddannelses- og/eller indsatsforløb, der er passende til lige præcis deres skole.
- Skoleklubber (1,4 mio. kr. i mindreforbrug), mindreforbruget skyldes primært søskenderabat og økonomiske fripladser, hvor budgettet ikke har været reguleret nok ned ift. de faktiske udgifter. Budgettet er i 2019 skåret ned til et mere realistisk udgiftsniveau.
- Udgifter til de statslige tjenestemandspensioner (1 mio. kr. i mindreforbrug).

Derudover blev der overført 1,5 mio. kr. fra regnskab 2017 til 2018, som blev afsat til styrkelse af inklusionsindsatsen og til fastholdelse- og rekrutteringsstrategi. Midlerne vil først finde anvendelse i 2019, da det har taget længere tid end oprindeligt forventet at planlægge og iværksætte de to forløb.

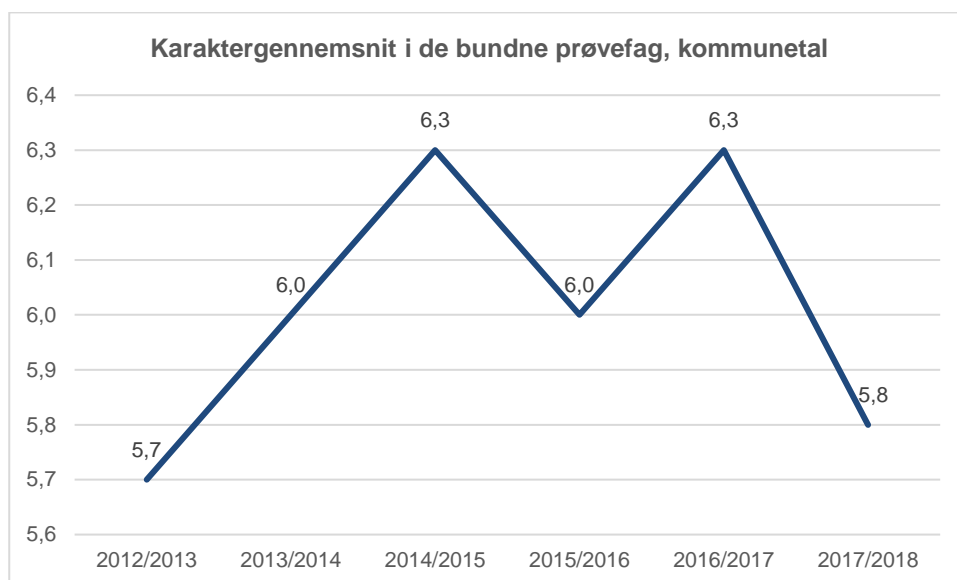
Hvad nåede vi i 2018

Afgangsprøve for 9. klasse i skoleåret 2017/2018

I de bundne prøver vurderes eleverne i følgende discipliner:

- Dansk - mundtlig
- Dansk - retskrivning
- Dansk - læsning
- Dansk - skriftlig
- Fælles naturfagsprøve
- Engelsk - mundtlig
- Matematik - u. hjælpemidler
- Matematik - m. hjælpemidler

Karaktergennemsnittet i de bundne prøvefag er faldet fra 6,3 i skoleåret 2016/2017 til 5,8 i skoleåret 2017/2018.

En af årsagerne til, at der opleves et faldende karaktergennemsnit kan skyldes, at andelen af elever, som aflægger prøve i alle fag er steget for Vordingborg Kommune fra 82,6% i 2016/2017 til 87,7% i 2017/2018. Dermed er der flere elever, der nu indgår i karaktergennemsnittet end tidligere og som i mange tilfælde tidligere ikke ville have fuldført en 9. classes afgangseksamen.

Den socioøkonomiske reference viser, hvordan elever på landsplan med samme baggrundsforhold som skolens elever har klaret afgangsprøverne. Oversigten over karaktergennemsnittet med socioøkonomisk reference viser, at har eleverne på 3 af kommunens 5 skoler har opnået et gennemsnit, som er væsentligt dårligere end eleverne på landsplan med samme baggrundsforhold (markeret med *) i skoleåret 2017/2018. Dette er en forringelse ift. resultaterne for 2016/2017, hvor kun 1 af kommunens skoler var væsentligt under niveau:

	2015/2016			2016/2017			2017/2018		
	Karaktergennemsnit	Socioøko. Reference	Forskel	Karaktergennemsnit	Socioøko. Reference	Forskel	Karaktergennemsnit	Socioøko. Reference	Forskel
Gåsetårnskolen	6,5	6,7	-0,2	6,1	6,7	-0,6*	5,7	6,4	-0,7*
Kulsbjerg Skole	5,7	6,6	-0,9'	7,2	7,1	0,1	6	6,5	-0,5*
Møn Skole	5,7	6,2	-0,5	6,2	6,5	-0,3	5,2	5,8	-0,6*
Præstø Skole	6,7	7,1	-0,4	6,4	6,6	-0,2	6,7	6,9	-0,2
Sv. Gønge-skolen	4,9	6	-1,1*	5,8	6,2	-0,4	6,6	6,5	0,1

Det er primært i dansk retskrivning, dansk skriftligt, dansk læsning og matematik u. hjælpemidler, at eleverne har klaret sig væsentligt dårligere end eleverne på landsplan med samme baggrundsforhold.

Nationale test

Nationale test	Vordingborg Kommune 2015/2016	Vordingborg Kommune 2016/2017	Vordingborg Kommune 2017/2018	Lands gennemsnit 2017/2018
Andel af elever med gode resultater i dansk læsning, 2. kl.	57%	52%	55%	76%
Andel af elever med gode resultater i dansk læsning, 4. kl.	51%	54%	51%	66%
Andel af elever med gode resultater i dansk læsning, 6. kl.	59%	58%	55%	68%
Andel af elever med gode resultater i dansk læsning, 8. kl.	44%	66%	65%	79%
Andel af elever med gode resultater i matematik, 3. kl.	58%	59%	57%	76%
Andel af elever med gode resultater i matematik, 6. kl.	61%	59%	62%	78%

Resultaterne i de nationale test for 2017/2018 viser en forbedring i andelen af elever med gode resultater i dansk læsning i 2. klasse og i matematik i 6. klasse ift. skoleåret 2016/2017. Resultaterne ligger fortsat markant under landsgennemsnittet for alle discipliner og årgange.

Stigning i lærernes kompetencedækning

På nationalt plan er der, med folkeskolereformen i 2014, skabt øget fokus på at styrke den nuværende efteruddannelsesindsats for lærere og pædagoger. Det fremgår således af den politiske aftale om et fagligt løft af folkeskolen, at kompetenceudviklingsindsatsen skal løftes ved, at folkeskolens parter hver især påtager sig et større ansvar for indsatsen. I forbindelse hermed har regeringen indgået en aftale med KL om fuld kompetencedækning i 2020. Fuld kompetencedækning betyder, at undervisningen varetages af lærere med undervisningskompetence (tidligere *linjefag*) eller kompetencer svarende til undervisningskompetence. Ift. kompetencedækningen vil en stor del af denne naturligt foregå inden for store fag som dansk og matematik. Men det er vigtigt med en høj kompetencedækning også i bredden af folkeskolens fagrække.

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Landstal	79,6%	80,4%	81,6%	83,2%	85,1%	86,7%
Vordingborg	66,3%	67,3%	73,3%	79,9%	83,0%	85,7%
Forskel	-13,3%	-13,1%	-8,3%	-3,3%	-2,1%	-1,0%

I de sidste tre skoleår har Vordingborg Kommune ligget over landsgennemsnittet i kompetencedækningen i dansk og i 2017/2018 var 98,4% af de planlagte timer i dansk kompetencedækket. Kompetencedækningen i matematik var i 2017/2018 i Vordingborg Kommune 91,7%, hvilket er en stigning på 0,5 procentpoint siden 2016/2017, men dog 0,9 procentpoint under landsgennemsnittet. Målet er at Vordingborg Kommune kommer over landsgennemsnittet i skoleåret 2018/19 og at nå de nationale måltal i 2020.

Elevtrivsel

Den nationale trivselsmåling startede i 2015 og gennemføres hvert år på alle folkeskoler i Danmark fra børnehaveklassen til og med 9. klasses trin. Trivselsmålingen er et elektronisk spørgeskema, eleverne skal besvare i skoletiden. Trivselsmålingen indeholder 20 spørgsmål til eleverne i 0.-3. klasse og 40 spørgsmål til eleverne i 4.-9. klasse. Spørgsmålene er delt op i fire kategorier: social trivsel, faglig trivsel, ro og orden samt støtte og inspiration. Trivselsmålingen er anonym. Når trivselsmålingen er afsluttet, får skolen undersøgelsens resultater for hver enkelt klasse og for skolen som helhed. Det er vigtigt at bemærke, at de kommunale resultater er et gennemsnit af alle kommunens skoler og at der er individuelle forskelle mellem de enkelte skoler, afdelinger og klassetrin.

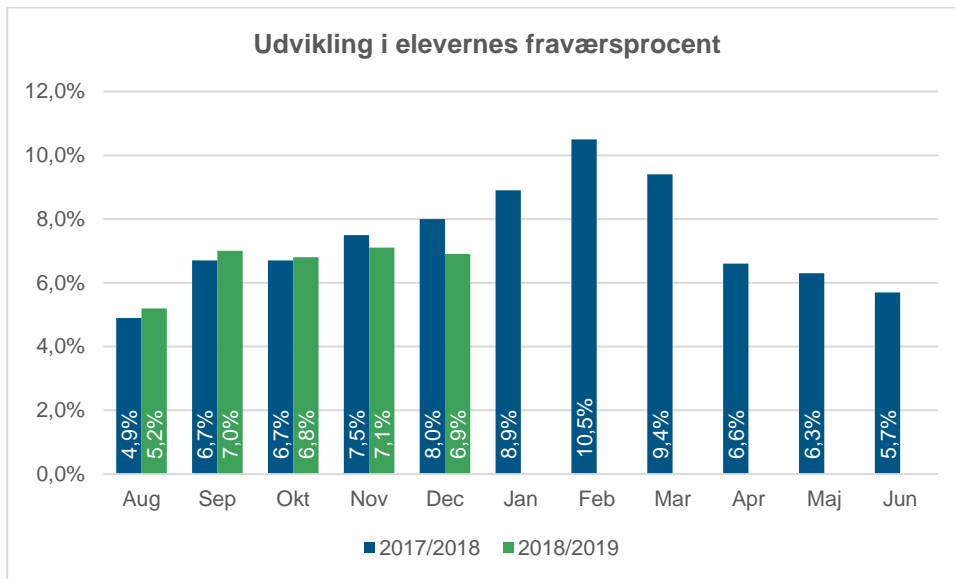
National trivselsmåling, 4. – 9. klasse	Vordingborg Kommune 2015/2016	Vordingborg Kommune 2016/2017	Vordingborg Kommune 2017/2018	Landsgennemsnit 2017/2018
Faglig trivsel	28%	26%	25%	31%
Ro og orden	26%	24%	25%	29%
Social trivsel	55%	54%	54%	61%
Støtte og inspiration	9%	9%	8%	10%

For to ud af de fire indikatorer i den nationale trivselsmåling ses der en marginal nedgang i andelen af elever, der svarer i den bedste kategori. Alle indikatorer ligger under landsgennemsnittet.

Alle kommunens skoler arbejder med elevernes trivsel i forhold til strategiplanen, og har lokale indsatser ned på klasseniveau med fokus på de indsatsområder, der er relevante for den enkelte skole/afdeling/klasse.

Elevfravær

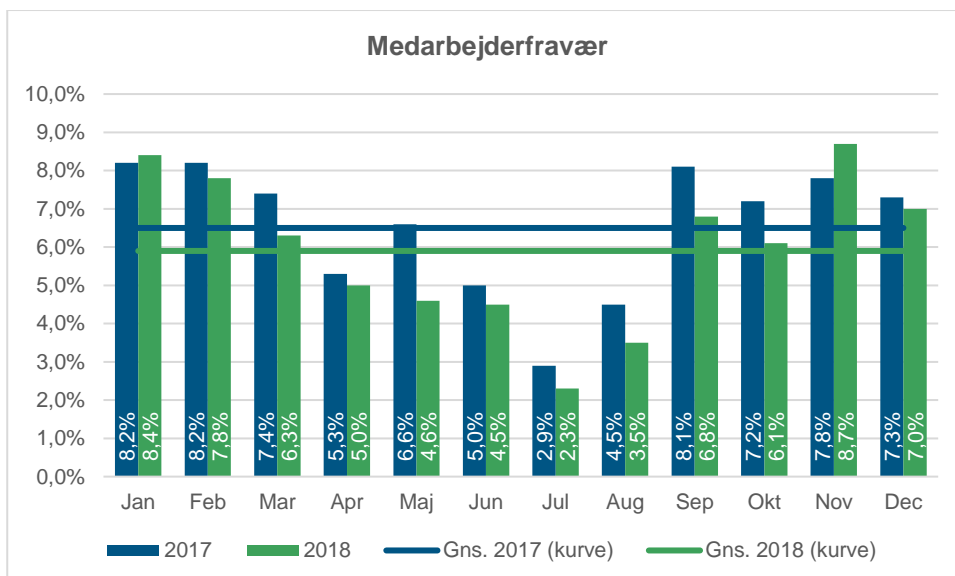
Alle 7. - 9. klasser på kommunens folkeskoler og 10. klasse har kørt med en forsøgsordning siden maj 2018, hvor forældrene via sms er blevet adviseret om deres børns ulovlige fravær. Flere skoler har valgt at etablere ordningen på alle eller flere klassetrin. Ordningen fortsætter indtil videre skoleåret 2018/2019 ud, hvorefter ordningens effekt vil blive evalueret.

Det samlede fravær for skoleåret 2017/2018 endte på 7,3% og det ulovlige fravær udgjorde 2,6%. For perioden august-december i skoleåret 2018/2019 er det samlede fravær 6,6% og det ulovlige fravær udgør 1,6%.

Medarbejderfravær

Der har i 2018 været stort fokus på nedbringelse af sygefraværet i skoler og klubber. Det gennemsnitlige fravær i 2017 endte på 6,5% hvilket er faldet til 5,9% for 2018.

4.9 UDVALGET FOR KULTUR, IDRÆT OG FRITID

Politikområde: Kultur, Idræt og Fritid

Beløb i mio. kr.	2016	2017	2018
Oprindeligt budget	54,4	52,1	53,5
Korrigeret budget	55,1	53,8	57,4
Regnskab	54,4	53,1	57,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,7	-0,7	-0,4

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2018

Regnskabet for 2018 viser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. Virksomhederne herunder bibliotekerne og musikskolen kommer ud med et mindreforbrug på hhv. 27.000 kr. og 0,1 mio. kr. Den øvrige udvalgsramme viser et samlet mindreforbrug på 0,2 mio. kr.

Hvad nåede vi i 2018

Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid har i 2018 vedtaget en plan, der fremover skal sikre en økonomisk prioritering af området.

Visionen for området er et synligt, tilgængeligt og mangfoldigt kultur-, idræts- og fritidsliv i hele Vordingborg kommune.

Udgangspunktet er således en række konkrete opgaver, projekter og initiativer, som i fællesskab med foreninger, kulturinstitutioner og aktive borgere vil blive forsøgt realiseret i løbet af årene 2018 til 2021. Udvalget vil i perioden have fokus på 4 hovedområder:

Vand og Kyst

- Fokus på at fremme udviklingen af vandsportsaktiviteter.

Tilbud til flere - læring, trivsel og alle med

- Foreningsudvikling og optimering af rammer og faciliteter.
- Øget indsats omkring musik for de 0-18 årige i tæt samarbejde mellem professionelle institutioner, skolevæsen, dagtilbud og relevante udvalg.
- Give foreninger der samarbejder på tværs for at fastholde børn, unge og ældre i foreningslivet bedre vilkår.

Faciliteter

- Være i dialog med foreningslivet og udarbejde en strategi for udvikling og placering af kultur-, idræts og fritidsfaciliteter, samt for nybygning og renovering af idrætsfaciliteter i hele Vordingborg kommune.

Markedsføring og kommunikation

- Understøtte det alsidige foreningsliv og det stærke kulturliv i at tiltrække nye borgere og give bosiddende borgere en øget bevidsthed om de mange tilbud gennem en stærk, koordineret og professionel kommunikation af den gode historie og den berigende fortælling.

Med udgangspunkt i disse hovedindsatsområder har afdelingen for Kultur og Fritid i 2018 konkret arbejdet med:

Det blå kort

Fortsat opdatering af den digitale platform, således at alle områderne fremstår som interessante og med relevante tilbud til både turister og brugere, der har en særlig interesse i det enkelte område. I 2018 er yderligere udviklet en app, som giver brugeren i f.eks. båd, kajak eller paddle-board mulighed for f.eks. ved lyd at blive orienteret om oplysninger, som brugeren ønsker undervejs i naturen. Samtidig er der etableret kajak-polobaner i Stege, Præstø og Vordingborg.

Tilbud til flere - læring, trivsel og alle med

Der har været arbejdet aktivt med at udbrede kendskabet til puljen til Kreativitet og Idræt i den åbne skole. Det medførte at puljen allerede var opbrugt medio september.

I tæt samarbejde med Udvalget for Børn, Unge og familie er der etableret en pulje målrettet musik-satsning til børn i indskolingen i folkeskolen. Alle elever i 0-3. klasse vil modtage musikundervisning, hvor skolens musiklærer i samarbejde med en musiklærer fra Vordingborg Musikskole planlægger og gennemfører undervisningen.

For at give de mange kulturelle ildsjæle og aktører mulighed for bedre langtidspanlægning og derved mulighed for rettidigt at booke populære og travle kunstnere og forestillinger, besluttede udvalget at indføre faste flerårige tilskud til en række kulturaktører.

Afdækning af potentialet omkring filmproduktion har resulteret i at Vordingborg Kommune, Professionshøjskolen Absalon og filmskolen Filmfabrikken har indgået et partnerskab omkring film, som en del af undervisningen i folkeskolerne. Projektet går under navnet "FilmSkoleVordingborg", der foreløbig kulminerer med skolefilmfestivalen "Die Asta", som afholdes den 25. april 2019.

Omprioriteringer

For at skabe økonomisk råderum for disse ovenstående indsatser har udvalget omprioriteret indenfor egen ramme og således skabt mulighed for at investere i de valgte områder.

Udvalget besluttede således at opsigte det flerkommunale samarbejde med Storstrøms Kammerensemble, målrette en del af midlerne fra åben skoleprojekter til en målrettet musiksatsning for alle 0-3. klasse i hele kommunen, og flytte tilskudsmidler til musik- og Kulturforeninger med stor og bred lokal forankring.

Vordingborg kommune ophørte i 2018 med at fungere som sekretariat for Kulturregion Storstrøm, der er et samarbejde mellem Lolland, Guldborgsund, Faxe, Næstved, Stevns og Vordingborg kommuner. Sekretariatsfunktionen er overgået til Guldborgsund Kommune pr. 1. januar 2019.

Desuden har afdelingen for Kultur og Fritid i sidste kvartal 2018 været aktiv i faserne omkring færdiggørelse, indvielse og igangsætning af DGI-huset Vordingborg.

5. KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB 2018

5.1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Vordingborg kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet (ØIM) i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i et bilag til principper for økonomistyring, men skal her skitseres overordnet:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabets primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstra-ordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, f.eks. ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til det korrigerede budget på bevillingsniveau.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtigelser. Der er af ØIM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler m.v.

Ejendomsretten til de i balancen indregnede grunde og bygninger er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar, herunder edb-udstyr, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg, det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start / nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetider
Bygninger	15 - 50 år
Installationer	20 - 30 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	5 - 15 år
Inventar, it-udstyr mv.	3 - 10 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af ØIM er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er ibrugtaget, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Vordingborg Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Vordingborg Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Vordingborg kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Vordingborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jfr. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser o. lign.) foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver - langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealisationsværdien.

Ændringen i det forventede tab på tilgodehavender indregnes i omkostningsregnskabet.

Der er ikke foretaget nedskrivning af tilgodehavender, idet der ikke forventes tab herpå.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der er fra åbningsbalancen 2007 krav om registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og / eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Kravet omfatter endvidere, at der foretages omkostningsregistrering via art 0.2 af årets bevægelser på varebeholdningerne.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes at være væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet.

Omsætningsaktiver - fysiske aktiver til salg

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter er optaget under omsætningsaktiver - tilgodehavender og vedrører udgifter og indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtelsen er beregnet aktuariemæssigt ud fra forudsætninger fra ØIM. Minimum hvert 5. år foretages en aktuariemæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd. ØIM har fastlagt en pensionsalder på 62 år og en opgørelsesrente baseret på European Insurance Occupational Pensions Authority's (EIOPA) risikofrie diskonteringsrentekurve uden volatilitetsjustering, som Finanstilsynet kræver anvendt i forbindelse med måling af forsikringsforpligtelser.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i henhold til social- / boliglovgivning, retssager og erstatningskrav på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtelse.

Langfristet gæld

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Som beskrevet under ændret regnskabspraksis foretages årets valutakursjustering af valutaswap-aftaler på balancen.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, andre kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser, hvor likviditeten kommer fra og hvad den er anvendt til.

Opgørelsen viser kommunens pengestrøm i året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året samt årets forskydninger i likvider samt beholdningen primo og ultimo.

Pengestrømsopgørelsen viser den samlede likviditet for både det skatte- og brugerfinansierede område.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses og / eller SIM har stillet krav om noteoplysning / regnskabsbemærkning.

5.2 DRIFTSREGNSKAB

Beløb i mio. kr.

Noter	Regnskabsopgørelse (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2018	Korrigeret budget	Regnskab 2018
A. Det skattefinansierede område				
Indtægter				
	Skatter	-2.001,3	-2.001,4	-2.001,0
	Tilskud og udligning m.v.	-991,5	-959,9	-960,8
	Indtægter i alt	-2.992,8	-2.961,3	-2.961,8
Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	314,6	316,2	296,6
	Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv	12,2	14,2	10,6
	Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	759,4	759,4	755,7
	Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	722,4	726,5	720,9
	Udvalget for Social og Psykiatri	156,8	178,5	167,1
	Udvalget for Plan og Teknik	173,9	180,6	180,7
	Udvalget for Klima og Miljø	5,9	7,8	5,1
	Udvalget for Børn, Unge og Familie	638,0	666,0	656,3
	Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	53,5	57,4	57,0
	Driftsudgifter i alt	2.836,7	2.906,6	2.850,0
	Driftsresultat før finansiering	-156,1	-54,7	-111,8
	Renter mv.	13,2	9,9	9,4
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-142,9	-44,8	-102,4
1	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	9,8	48,1	20,6
	Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv	0,0	0,0	0,0
	Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	0,0	0,0	0,0
	Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	0,2	-4,3	1,0
	Udvalget for Social og Psykiatri	0,8	1,0	0,1
	Udvalget for Plan og Teknik	56,0	89,0	48,9
	Udvalget for Klima og Miljø	5,0	10,2	4,2
	Udvalget for Børn, Unge og Familie	6,9	18,2	11,8
	Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	2,1	10,7	1,5
	Anlægsudgifter i alt	80,8	172,9	88,1
	Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-62,1	128,1	-14,3
	B. Forsyningsvirksomheder			
	Drift (indtægter - udgifter)	-2,9	-1,1	-0,9
	Anlæg (indtægter - udgifter)	21,0	21,0	20,8
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	18,1	19,9	19,9
2	C. RESULTAT I ALT (A + B)	-44,0	148,0	5,6

Positive tal er udgifter - negative tal er indtægter

5.3 BALANCE

Beløb i mio. kr.

Noter	Balance	Ultimo 2018	Ultimo 2017
AKTIVER			
3	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	228,1	228,8
	Bygninger	904,9	946,4
	Tekniske anlæg mv.	71,7	71,2
	Inventar	30,2	36,0
	Anlæg under udførelse	292,7	248,3
	I alt	1.527,6	1.530,7
	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	0,0	0,0
	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
4	Aktier og andelsbeviser m.v.	863,8	834,0
5	Langfristede tilgodehavender	102,6	98,9
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	2,1	-17,7
	I alt	968,5	915,2
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER	0,0	0,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG	25,2	26,4
	OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER	164,4	143,3
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER	1,3	1,9
6	LIKVIDE BEHOLDNINGER	29,7	58,9
	AKTIVER I ALT	2.716,7	2.676,4
PASSIVER			
7	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	21,4	2,1
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	0,0	0,0
	Modpost for skattefinansierede aktiver	1.529,0	1.552,6
	Reserve for opskrivninger	2,4	2,4
	Balancekonto	-728,2	-775,5
	I alt	824,6	781,6
8	HENSATTE FORPLIGTELSE	660,7	690,9
9	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	954,7	981,6
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA MV.	9,1	9,1
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	267,6	213,2
	PASSIVER I ALT	2.716,7	2.676,4
10	Garantiforpligtelser udgør 812,4 mio. kr. Eventualforpligtelser m.v. udgør 1.470,6 mio. kr.		
11	Swapaftaler		
12	Nærtstående parter		
13	Opgaver udført for andre myndigheder		
14	Revisionshonorar		

5.4 NOTER TIL DRIFTSREGNSKAB OG BALANCE

Note 1

Specifikation af anlægsudgifter	Rådighedsbeløb i 2018	Regnskab
Igangværende anlægsprojekter	181.558.046	96.739.094
Afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr.	10.328.038	10.069.313
Afsluttede anlægsprojekter under 2 mio. kr.	1.930.138	2.075.267
Nettoudgifter i alt	193.816.222	108.883.674

Anlægsudgifter - projektopdelt	Bevilling	Rådighedsbeløb i 2018	Regnskab
Bygningsvedligeholdelse 2017 (0007116117)	7.900.000	286.844	8.178.301
Energiforanstaltninger 2017 (0007116118)	7.500.000	4.640.650	7.498.898
Havnerenovering 2017 (0007200018)	3.200.000	613.139	3.221.361
Idrætsbaner og lys (0007103005)	3.126.302	127.606	3.097.215
Istandsættelse af færgelejet på Bogø (0007101030)	2.750.000	170.630	2.544.563
Kunstgræsbane (0007103004)	5.983.578	-107.276	5.999.116
Landsbyfornyelse 2015 (0007102023) (1)	4.133.000	-282.459	10.331.338
Miljømålslov, projekter 2016 (0007100026)	2.700.000	406.289	2.841.209
Miljømålslov, tidligere år (0007100027)	2.445.175	230.961	2.984.911
Renovering af Bårse Børnecenter (0007116024)	5.081.170	639.940	5.079.572
Renovering af cykelsti Næstvedvej (0007101077)	5.000.000	2.893.798	4.973.216
Renovering af færgen IDA (0007101029) (1)	2.121.960	233.588	9.975.288
Skovbo - klimaskærm og varmecentral (0007110008)	4.071.976	451.447	4.039.384
Trafikplan for Vordingborg By (0007101026)	2.640.000	22.881	2.649.099
Bruttoudgifter i alt	58.653.161	10.328.038	73.413.471

Beløber bruttoudgifterne til et anlægsarbejde sig til 2 mio. kr. eller mere, skal der aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet for det år, hvori det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

Ovenstående projekter afsluttes i 2018 med særskilt regnskab. De angivne beløb er alene projekternes bruttoudgifter. For yderligere oplysninger henvises til de særskilte regnskaber.

- 1) Bevillingen afviger væsentligt fra regnskabsresultatet, da der er ansøgt om nettobevilling i stedet for bruttobevilling.

Note 2

Beløb i hele kr.

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene	Til 2019	Til 2018
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	14.177.417	16.649.228
Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv	2.405.501	2.019.874
Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	4.503.104	4.909.897
Udvalget for Social og Psykiatri	4.309.186	1.661.773
Udvalget for Plan og Teknik	1.307.439	3.687.575
Udvalget for Klima og Miljø	1.650.000	3.545.915
Udvalget for Børn, Unge og Familie (1)	15.061.407	13.812.040
Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	1.341.342	1.528.917
I alt skattefinansieret område, drift	44.755.396	47.815.219
Anlæg:		
Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	26.683.088	46.943.794
Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	-5.330.233	-4.519.514
Udvalget for Social og Psykiatri	986.097	291.542
Udvalget for Plan og Teknik	39.372.786	19.331.427
Udvalget for Klima og Miljø	5.934.780	4.347.075
Udvalget for Børn, Unge og Familie	6.441.198	1.076.345
Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	9.839.234	3.502.902
I alt skattefinansieret område, anlæg	83.926.650	70.973.571
I alt skattefinansieret område	128.682.346	118.788.790
BRUGERFINANSIERET OMRÅDE		
Anlæg:		
Udvalget for Klima og Miljø	196.883	0
I alt brugerfinansieret område, anlæg	196.883	0
I alt brugerfinansieret område	196.883	0
I alt skattefinansieret og brugerfinansieret område	128.879.229	118.788.790

Note:

Af den samlede overførsel til drift på 15 mio. kr. overføres 6,1 mio. kr. til årene 2020-2022.

Note 3

Beløb i mio. kr.

Anlægsoversigt	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris 1/1-2017	228,8	1.429,6	160,2	139,1	248,3	17,9	2.223,8
Tilgang		5,7	12,7	8,1	53,7		80,2
Afgang	-0,7	-6,5	-16,0		-3,6		-26,8
Overført (1)		4,8	0,7	0,2	-5,7		
Kostpris 31/12-2017	228,1	1.433,6	157,6	147,4	292,7	17,9	2.277,3
Opskrivninger 1/1-2017							
Årets opskrivninger							
Opskrivninger 31/12-2017							
Ned- og afskrivninger 1/1-2017		483,1	89,0	103,1		17,9	693,1
Årets afskrivninger		50,6	11,0	14,1			75,7
Årets nedskrivninger							
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver		-5,0	-14,1				-19,1
Ned- og afskrivninger 31/12-2017		528,7	85,9	117,2		17,9	749,7
Regnskabsmæssig værdi 1/1-2017	228,8	946,5	71,2	36,0	248,3		1.530,7
Regnskabsmæssig værdi 31/12-2017	228,1	904,9	71,7	30,2	292,7		1.527,6
Samlet ejendomsværdi 1/1-2017	356,8	1.487,5					1.844,3
Afskrivning (over antal år)	Ingen	15-50 år	8-15 år	3-10 år	Ingen	3-10 år	

1) Overførsler skal være i balance.

Der er sket overførsel mellem kategorien 'Grunde' og kategorien 'Grunde og bygninger bestemt til videresalg'. Kategorien 'Grunde og bygninger bestemt til videresalg' medtages ikke i denne oversigt.

Note 4

Beløb i 1.000 kr.

Aktier, andelsbeviser og ejerandele	Ejerandel	Oprindelig indskudskapital	Samlet egenkapital ultimo 2018	Kommunal andel ultimo 2018 (1)
I/S AffaldPlus	14,95 %		222.135	33.217
Grundkort Øst I/S			61	511
Sampension KP Livsforsikring A/S	1,63 %		13	15.184
SEAS-NVE A/S			10	19.222.230
Vordingborg Energi Holding A/S	100 %		3.500	823.090
Stavreby Bådehavn			1	
Vordingborg Havn	100 %			7.182
I alt				863.811

1) Summen af Kommunal andel svarer til registrering på funktion 9.21

Note 5

Indskud i Landsbyggefonden

Indskud i Landsbyggefonden skal ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets regler ikke værdiansættes i balancen. Indskuddet udgør 123,5 mio. kr. ultimo 2018.

Note 6

Beløb i mio. kr.

Finansieringsoversigt	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Likvide aktiver primo	-40,4	58,9
Tilgang af likvide aktiver:		
Årets resultat iflg. regnskabsopgørelse	120,5	-5,6
Lånoptagelse (funktion 8.63-8.79, dranst 7)	27,6	15,0
Balanceforskydninger m.v. (hkt. 8 excl. funktion 8.63-8.79)	-0,1	15,2
Tilgang af likvide aktiver i alt	148,0	24,5
Anvendelse af likvide aktiver:		
Afdrag på lån (funktion 8.63-8.79, dranst 6)	-48,7	-53,7
Anvendelse af likvide aktiver i alt	-48,7	
Ændring af likvide aktiver	99,3	-29,2
Likvide aktiver ultimo	58,9	29,7

Note 7

Beløb i mio. kr.

Udvikling i egenkapital	Beløb
Egenkapital ultimo 2017	-781,6
+/- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	-19,2
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	23,5
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. primokorrekationer	
+/- resultat iflg. Regnskabsopgørelse	5,6
+/- værdiregulering, feriepengeforpligtelser	3,4
+/- værdiregulering, tjenestemandspension m.v.	-17,3
+/- værdiregulering, ældreboliger	6,7
+/- værdiregulering, aktier og indskud i selskaber m.v.	-29,8
+/- værdiregulering, værdipapirer og lån	1,0
+/- værdiregulering, affaldsområdet	-19,7
+/- afskrivning af restancer	2,8
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	-47,3
Egenkapital ultimo 2018	-824,6

Note 8

Hensatte forpligtigelser og kommunens selvforsikringsordninger

Kommunen har opgjort de hensatte forpligtigelser vedrørende arbejdsskade og tjenestemænd m.v. i henhold til den fastlagte regnskabspraksis og indregnet ændringen fra 2017 til 2018.

Pensionsforpligtelsen for 2018 er opgjort til 635 mio. kr. ultimo 2018. Der er kommet nye krav til opgørelsesmetoden, hvilket betød at der i aktuarberegningen for 2017, var en forholdsvis stor stigning.

Der er udarbejdet ny aktuarberegning af hensættelsen til fremtidige arbejdsskader som udgør 25,9 mio. kr. ultimo 2018.

Kommunen har valgt at være selvforsikret vedrørende nedenstående områder og har generelt anvendt følgende metoder ved fastsættelse af præmier.

Præmierne på arbejdsskade er fastlagt ud fra forventet forbrug på området med baggrund i tidligere års udbetalinger af erstatninger. På generelt ansvar, hvor 2018 var syvende år med selvforsikring, er præmien fastsat således den udgjorde det samme, som da kommunen var forsikret.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningernes over/underskud i forhold til "hvile i sig selv" og det fastlagte budget.

Beløb i mio. kr.

Selvforsikringsområde	Budget 2018	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	-54	384	-437
Generelt ansvar	-549	160	-710

Positive tal er udgifter/overskud - negative tal er indtægter/underskud

Note 9

Beløb i mio. kr.

Langfristet gæld	2018	2017
Ældreboliger	-319,2	-332,9
Finansielt leasede aktiver	-102,6	-90,4
Øvrig gæld	-532,9	-558,3
Langfristet gæld i alt	-954,7	-981,6

Øvrig gæld

Der er optaget lån på 15,0 mio. kr. hos Kommunekredit i henhold til godkendt låneramme til finansiering af diverse anlægsudgifter og lånetilsagn.

Låneporteføljen, som ultimo 2018 har en restgæld på 517,9 mio. kr. (før hjemtagelse af låneramme 2018), er opdelt med henholdsvis 77% fast forrentning og 23% variabel forrentning.

Der er indgået 9 rente- og valutaswaps til afdækning af renterisiko af låneporteføljen. Se i øvrigt note 11.

Note 10

Beløb i mio. kr.

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser	Beløb
Almindelige garantiforpligtelser	
Fjernvarmecentraler	217,7
Idrætsformål	1,1
Andre formål	294,8
I alt	513,6
Garantiforpligtelser vedr. boligbyggeri	
Arbejdernes Boligselskab	31,1
Boligselskabet Lejerbo	41,7
Boligselskabet Domea	31,5
Boligselskabet Sjælland	8,7
Vordingborg Boligselskab	138,1
Andelsboligforeninger	35,6
Andre	1,3
I alt	288,0
Garantiforpligtelser vedrørende byfornyelse og boligforbedring	9,5
Garantiforpligtelser vedrørende boligindskud	1,3
Garantiforpligtelser i alt	812,4
Eventualforpligtelser og -rettigheder	
Andel af selskabers gæld	1.454,5
Miljøforpligtelse	2,5
Verserende retssager - krav mod Vordingborg Kommune	7,0
Andre	1,4
I alt	1.465,4
Andre forpligtelser og -rettigheder	
Operationel leasing	5,2
I alt	5,2

Note 11

Beløb i mio. kr.

SWAP-aftaler	Hovedstol	Rente	Restløbetid	Valuta	Restgæld	Markedsværdi
Nordea, kontrakt nr. 850780 / 1043538	129,1	Fast	9 år	DKK	64,5	-13,3
Nordea, kontrakt nr. 870789 / 1072498	54,1	Fast	9 år	DKK	27,4	-4,5
Nordea, kontrakt nr. 870794 / 1072506	127,3	Variabel	9 år	DKK	64,5	-3,3
Nordea, kontrakt nr. 1095792 / 1391626	42,0	Fast	19 år	DKK	33,6	-5,2
Nordea, kontrakt nr. 119852 / 1427349	48,5	Fast	18 år	DKK	39,4	-3,9
Nordea, kontrakt nr. 1128008 / 1447263	31,5	Fast	15 år	DKK	22,0	-2,0
Nordea, kontrakt nr. 1128009 / 1447264	31,3	Fast	13 år	DKK	21,4	-1,8
Nordea, kontrakt nr. 1128012 / 1447267	30,0	Fast	13 år	DKK	20,0	-1,7
Nordea, kontrakt nr. 1128014 / 1447271	10,6	Fast	16 år	DKK	8,2	-0,8
I alt					301,0	-36,5

Restgæld på i alt 301,0 mio. kr. modsvares af swaptilgodehavende på i alt 301,0 mio. kr.

I alt udviser swapaftaler en negativ markedsværdi på 36,5 mio. kr. ultimo regnskabsåret 2018.

Som led i sikring af indregnede transaktioner anvender kommunen sikringsinstrumenter i form af rente- og valutawaps med henblik på afdækning af risici i forbindelse med kommunens låneportefølge optaget med variabel forrentning.

Note 12

Nærtstående parter

Der er ikke forretningsmæssige transaktioner / samhandel mellem Vordingborg Kommune og virksomheder, som kontrolleres af kommunens ledelse (Kommunalbestyrelse og Direktion).

Note 13

Opgaver udført for andre myndigheder

Kommunen har i 2018 haft samarbejdsrelationer med Vejdirektoratet, BaneDanmark og Guldborgsund Kommune i forbindelse med arbejder på Mønsbroen, Storstrømsbroen og Mashedsundbroen.

Herudover har der været samarbejdsrelationer med bl.a. Gladsaxe Kommune, Guldborgsund Kommune, Ishøj Kommune, Køge Kommune og Taastrup Kommune i forbindelse med familiekørsel.

Note 14

Revisionshonorar

Vordingborg kommune har i regnskabsår 2018 betalt nedenstående honorarer til vores revisionsfirma Ernst & Young P/S.

Ydelse	Mio. kr.
Honorar for lovpligtig revision	0,4
Honorar for andre erklæringer	0,1
Honorar for andre ydelser	0,4
I alt	0,9

6. PÅTEGNINGER

6.1 LEDELSENS PÅTEGNING

Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati har d. 19. marts 2019 aflagt årsregnskab for Vordingborg Kommune til kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Vordingborg Kommune, den 20. marts 2019

Borgmester

Kommunaldirektør

Vordingborg Kommune

Postboks 200

Valdemarsgade 43

4760 Vordingborg

Tlf. 55 36 36 36